

Dječji vrtić Vrapčić

Mihovila Pavleka Miškine 1
48316 Đelekovec
tel./fax.: 048/831-492
<http://vrapcic-djecji-vrtic.hr/>
dv.vrapcic5@optinet.hr

KLASA: 601-02/19-02/8
URBROJ: 2137/63-19-01

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./2020.

Đelekovec, rujan 2019.

Upravno vijeće Dječjeg vrtića Vrapčić, temeljem čl. 12. Statuta, na 31. sjednici održanoj 30. rujna 2019. donijelo je Kurikulum Dječjeg vrtića Vrapčić za pedagošku godinu 2019./2020.

Ravnateljica:

Sanela Brgles

Predsjednica Upravnog vijeća:

Ivana Serdarušić

ŽUPANIJA: Koprivničko-križevačka

MJESTO: Đelekovec

ADRESA: Mihovila Pavleka Miškine 1, 48316 Đelekovec

INTERNETSKA STRANICA: vrapcic-djecji-vrtic.hr

ELEKTRONIČKA ADRESA: dv.vrapcic5@optinet.hr

Telefon: 048/ 831 492

Faks: 048/ 831 492

MATIČNI BROJ: 01143611

OIB: 56651951595

GODINA OSNIVANJA: 1995.

OSNIVAČI: Općine: Đelekovec, Gola, Peteranec, Koprivnički Ivanec i Koprivnički Bregi

RAVNATELJICA: Sanela Brgles

Ustanova je upisana u Trgovački sud u Bjelovaru pod registarskim brojem (MBS) Tt-19/1157-2 dana 17.8.1995. godine.

❖ NAŠA MISIJA

Naša misija je osigurati uvjete za provođenje odgojno-obrazovnog procesa koji će omogućiti zadovoljavanje potreba, interesa i mogućnosti svakog djeteta te osigurati uvjete koji će omogućiti poštivanje prava svakog djeteta, ali i svakog čimbenika koji je uključen u rad ove ustanove, bilo kao zaposlenik, kao roditelj ili kao vanjski čimbenik.

SADRŽAJ:

1. O KURIKULMU.....	6
1.1. SPECIFIČNA NAČELA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ.....	7
1.2. SVRHA, VRIJEDNOSTI I CILJEVI RANOGLASNOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA PREMA NACIONALNOM KURIKULUMU.....	10
1.3. ODNOS NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE I KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA.....	12
1.4. KULTURA DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ.....	12
2. ODREĐIVANJE PRIORITETNIH PODRUČJA UNAPRJEĐENJA RADA VRTIĆA... ..	13
3. PROGRAMI DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ.....	15
3.1. REDOVITI DESETOSATNI (DEVETOSATNI) PROGRAM.....	15
3.2. PROGRAM PREDŠKOLE.....	17
3.3. KRAĆI PROGRAMI.....	20
3.3.1. KRAĆI PROGRAM RANOGLASNOG UČENJA ENGLEŠKOG JEZIKA.....	20
3.3.2. MALA SPORTSKA ŠKOLA.....	22
3.3.3. PROGRAM KATOLIČKOG VJERSKOG ODGOJA.....	24
3.3.4. PROGRAM FOLKLORNO-PLESNE IGRAONICE.....	24
4. PROJEKTI.....	27
5. RODITELJI KAO NOSITELJI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	30
6. OBOGAĆIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	31
6.1. OBILJEŽAVANJE VAŽNIH DATUMA.....	31
6.2. POSJETI IZVAN VRTIĆA.....	39
7. PODRŠKA RODITELJSTVU.....	44
8. OSIGURAVANJE KVALITETE.....	46
9. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA.....	49

1. O KURIKULUMU

Kurikulum Dječjeg vrtića Vrapčić temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje temeljni je kurikularni dokument u Republici Hrvatskoj i usmjeren je prema ostvarivanju specifičnih ciljeva (osiguranju dobrobiti za dijete, poticanju cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te razvoja kompetencija, ostvarivanju prava djece na jednake šanse, tj. ostvarivanju jednakih prava za sve), utemeljen na specifičnim polazištima (postojećim dokumentima, primjerima dobre odgojno-obrazovne prakse u Republici Hrvatskoj i svijetu te znanstvenim studijama o dosezima svjetske, a posebice hrvatske teorije i prakse koje su objavljene u posljednjih dvadesetak godina) i odražava specifična načela (fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom, osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse). Ti ciljevi, polazišta, vrijednosti i načela predstavljaju osnovu oblikovanja kurikuluma vrtića i kurikuluma predškole. Kako za konkretnu primjenu tih polazišta, vrijednosti, načela i ciljeva ne postoji univerzalni obrazac, svaki se vrtić razvija prema vlastitim kadrovskim i prostornim mogućnostima, uvjetima rada i okruženju u kojem djeluje. Razvoj kurikuluma i odgojno-obrazovne prakse vrtića nije jednokratan proces, već se događa kontinuirano s novim dosezima znanstvenika u području teorije ranog i predškolskog odgoja, dosezima i refleksijama praktičara u hrvatskim i međunarodnim vrtićima i razvojem opće svijesti o svrsi i ulozi institucijskoga ranog i predškolskog odgoja.

Kurikulum Dječjeg vrtića Vrapčić sačinjen je temeljem:

- Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje
- Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
- Zakona o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju
- Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece
- Konvencije o pravima djece

i drugim dokumentima na kojima se temelji suvremena odgojno-obrazovna praksa.

Postavke Nove paradigme djetinjstva, a kojima ćemo se i mi voditi pri izradi kurikuluma Dječjeg vrtića Vrapčić su:

- dijete treba shvaćati i poštovati od rođenja

- dijete je socijalni subjekt koji sudjeluje u odgojnog procesu i konstruira odgojni proces
- djetinjstvo je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti, a nije tek priprema za budući život
- odrasli i djeca zajednički izgrađuju, tj. sukonstruiraju djetinjstvo
- djetinjstvo je uvijek povezano s konkretnim prostorom, vremenom i kulturom zbog čega varira i ne postoji pojам univerzalnog djetinjstva

1.1. SPECIFIČNA NAČELA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ

Načela Kurikuluma bitne su sastavnice kojima se osigurava unutarnja usklađenost Dječjeg vrtića Vrapčić, a to su:

- **Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću**

Moraju se osigurati uvjeti u kojima djeca i odrasli slobodno izražavaju mišljenja, prijedloge, inicijative što posljedično onda dovodi do zadovoljavanja potreba pojedinaca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom, odgovaranje na potrebe roditelja. Nije svrshodno postavljati čvrste vremenske, prostorne, organizacijske i druge okvire jer se na taj način onemogućavaju individualni dječji ritmovi, zadovoljavanje specifičnih potreba i subjektivni procesi učenja.

Svi stručni radnici Dječjeg vrtića Vrapčić angažirani su i odgovorni za visoku razinu kvalitete ustanove. Primjenom ovog načela, razvoj Dječjeg vrtića Vrapčić ide u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. Fleksibilno strukturiran odgojno-obrazovni proces omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Vrtić ostvaruje ovo načelo na način da omogućava poštivanje prava svakog pojedinca u ustanovi te osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

- **Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom**

Partnerstvo je nužno ostvariti kako bi navedeni subjekti dvosmjerno izmjenjivali informacije o djetetu, a sve s ciljem zadovoljavanja djetetovih potreba i utjecaja na djetetov cjeloviti razvoj. Roditelje treba prihvati kao ravnopravne članove vrtića koji pridonose kvaliteti ustanove, a preduvjet partnerstva je obostrana spremnost na suradnju. Treba im omogućiti dobivanje odgovora na pitanja, uključiti ih u zajedničko planiranje i donošenje

odluka vezanih uz život djece u grupi, omogućiti im provođenje vremena s vlastitom djecom u skupini, sudjelovanje u neposrednome odgojno-obrazovnom procesu i evaluiranje. U skladu sa širim društvenim kontekstom i suvremenim načinom života, vrtić treba roditeljima ponuditi različite programe, biti fleksibilan u prihvatu djece i prilagođavanju njihova dnevnog ritma, zagovarati prava i potrebe djece te pronalaziti informacije, resurse i službe koje mogu pospješiti razvoj djeteta.

Roditelje/skrbnike djece prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića – partnere koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima i svojom vlastitom kulturom te time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini. Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja/skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi ima za cilj primjерено odgovoriti na individualne razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitu razvoju. Početnom analizom stanja, dobivamo informacije od roditelja o njihovim mogućnostima, potrebama i motivaciji za sudjelovanjem u odgojno-obrazovnom procesu. Kroz različite upitnike dobivamo i informacije o aktualnim potrebama roditelja te na taj način osiguravamo kvalitetnu međusobnu interakciju roditelja i vrtića koja podrazumijeva dvosmjernu, otvorenu, jasnu i podržavajuću komunikaciju.

- **Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju**

Preduvjet ovoga načela je osiguravanje kvalitetne suradnje među različitim razinama odgojno-obrazovnoga sustava te njihova suradnja s obiteljima djece i lokalnom zajednicom. Na takvom kontinuitetu moraju ustrajati kompetentni stručnjaci koji se stalno usavršavaju i rade na svom osobnom i profesionalnom razvoju.

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važna zadaća jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta – pravo na odgoj i obrazovanje.

U Dječjem vrtiću Vrapčić kontinuitet u odgoju i obrazovanju uspostavlja se kroz:

- kvalitetnu suradnju u sklopu i među različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava - suradnja vrtića i škole - svi sudionici usmjereni su na dijete i njegovu dobrobit, vode računa o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece
- kvalitetnu suradnju svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice - unaprjeđivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet koji omogućavaju kompetentni stručnjaci svih stručnih profila koji stalno podižu razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije (cjeloživotno učenje)

Cilj kvalitetne suradnje Dječjeg vrtića Vrapčić sa svim podsustavima jest njegova spremnost i pripremljenost za primjerno uključivanje djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

- **Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse**

Okruženje vrtića predstavlja podlogu tvorbe kurikuluma, a ne sadržaji učenja ili predmetna područja. Ovo posljednje načelo moguće je ostvariti ukoliko praktičari kontinuirano istražuju i unaprjeđuju kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa, ukoliko se osposobljavaju za istraživanje i promišljanje prakse (refleksija) te ukoliko se ti sudionici koji su spremni učiti, istraživati, promišljati i dijeliti iskustva povezuju u zajednice koje uče.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse jedna je od bitnih zadaća Dječjeg vrtića Vrapčić, a provodi se kroz:

- kontinuirano istraživanje i unaprjeđivanje kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića
- osposobljavanje praktičara – odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma
- povezivanje svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojnju i obrazovnu praksu te dijeliti to iskustvo s drugima (sustručnjacima i roditeljima) u zajednici koja uči

Vrtićkim Kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redoviti desetosatni program, kraće programe, program obilježavanja važnih datuma kroz godinu, program boravka roditelja u skupinama, kroz projekte, planiranje izleta, kulturnih i sportskih događanja i suradnju s čimbenicima lokalne zajednice u ostvarivanju odgoja i obrazovanja. Utvrđen je i program rada s roditeljima. Pri izradi Kurikuluma stavljen je naglasak na specifičnosti Vrtića i sredina u kojima Vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalnih zajednica.

1.2. SVRHA, VRIJEDNOSTI I CILJEVI RANOГ I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA PREMA NACIONALNOM KURIKULUMU

Temeljna uloga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci.

U Dječjem vrtiću Vrapčić, unaprjeđujemo vrijednosti koje u odgojno-obrazovnom radu potiču intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece:

► HUMANOST I TOLERANCIJA

- prihvaćati i poštovati živo biće i njegovo dostojanstvo te nastojati ostvariti pravednost kao životno načelo
- senzibilizirati odrasle osobe za djecu te poticati stvaranje senzibiliteta djece za potrebe drugih, poštovanje različitosti i pružanje potpore potrebitima

► KVALITETAN PARTNERSKI ODNOS

- poticati otvorenu, izravnu, kvalitetnu i ohrabrujuću komunikaciju s ciljem izgrađivanja partnerskog odnosa te time pridonijeti kvaliteti ustanove s ciljem da primjereno odgovorimo na individualne i razvojne potrebe djeteta i osiguramo potporu njegovom cjelovitom razvoju
- omogućiti roditeljima što češće provođenje vremena sa svojom djecom u odgojno-obrazovnim skupinama, praćenje i aktivno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu radi boljeg upoznavanja vlastite djece u drukčijem okruženju od obiteljskog

► SLOBODA I ODGOVORNOST

- poticati slobodu odlučivanja i izražavanja, poštovati dijete i njegovo pravo na izbor i iznošenje svog stava i mišljenja
- sloboda sa sobom donosi i preuzimanje odgovornosti za svoje izbore; važno je poticati samoprocjenu vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja i komunikacije, kako kod djece tako i kod svakog pojedinca

► FLEKSIBILNOST

- omogućiti izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih
- poštovati prava i potrebe djeteta da svoje razvojne potencijale razvija svojim osobnim tempom

- omogućiti fleksibilnu organizaciju prihvata djece u ustanovu izričito u situacijama kada to doprinosi dobrobiti djeteta (npr. kad roditelj zbog rada u popodnevnim smjenama s djetetom ne boravi cijeli dan)
- fleksibilno organizirati popodnevni odmor s ciljem prilagođavanja dnevnog ritma stvarnim potrebama djece

► ZNANJE

- omogućiti djetetu da stječe znanje aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal
- omogućiti djetetu da sebe percipira kao kompetentnog i uspješnog pojedinca te razvija različite strategije učenja („učenje učenja“ kao koncept cjeloživotnog učenja)
- osigurati djetetu radost otkrivanja i učenja koje se najviše oslanja na igru i druge djetetu zanimljive aktivnosti
- permanentno informirati i educirati roditelje (uz pomoć brošura, letaka, internetske komunikacije, radionica, roditeljskih sastanaka, individualnih razgovora i sl.) te ih na taj način podržavati i osnaživati u roditeljskoj ulozi
- omogućiti permanentno educiranje svakog pojedinca u ustanovi s ciljem unaprjeđenja kvalitete materijalnog i društvenog okruženja

► KVALITETA KULTURE VRTIĆA

- stvoriti (materijalno) okruženje vrtića koje će biti u funkciji djeće igre i učenja djece, tj. koje će poticati otkrivanje i rješavanje problema, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja
- stvoriti odnose koji se temelje na međusobnom poštovanju i ostvarivanju recipročne komunikacije svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa

► KONTINUITET U ODGOJU I OBRAZOVANJU

- poticati kvalitetnu suradnju svih osoba koje su uključene u odgoj i obrazovanje djeteta (djelatnici vrtića, obitelj, lokalna zajednica) te time stvoriti polazište i osigurati uvjete za zadovoljavanje temeljnog prava djeteta na odgoj i obrazovanje
- poticati rad na projektima s ostalim subjektima u odgojno-obrazovnom procesu (druge odgojne skupine, vrtići, škole...) s ciljem uklanjanja barijera koje izazivaju stres i nezadovoljstvo kod djece, roditelja i prosvjetnih djelatnika

► KREATIVNOST

- osigurati slobodu izražavanja i pronalaženje vlastitih rješenja, što je osnova razvoja svakog pojedinca u inicijativnu i inovativnu osobu koja je u stanju prepoznati, inicirati

i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema

► IDENTITET

- poticati razvoj osobnog identiteta djeteta, osnaživati dijete da bude dosljedno samo sebi, da razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi te izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju
- podržavati i prihvaćati različitost identiteta svakog djeteta i njegove obitelji te pomoći djetetu da razumije sebe i vlastiti identitet, ali i identitet ostalih s kojima se susreće
- poticati na očuvanje nacionalnog identiteta i kulturne baštine
- razvijati pozitivne stavove prema društvenoj okolini (obitelj, domovina, baština, etničke manjine, vjera)

1.3. ODNOS NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE I KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA

Kurikulum Dječjeg vrtića Vrapčić predstavlja primjenu Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, njegujući specifičan materijalni i socijalni kontekst naše ustanove. Temelji se na suvremenom shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića, istraživača i aktivnog stvaratelja znanja, uvažavajući dijete kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom. Budući da je dijete kreativno biće, osnažujemo specifične stvaralačke i izražajne potencijale. Pružajući djetetu pravo na sudjelovanje i uvažavajući njegova prava zajamčena Konvencijom o pravima djeteta, možemo slobodno reći da je Dječji vrtić Vrapčić mjesto demokratičnog življenja, aktivnog sudjelovanja te se dijete poštuje kao aktivni građanin zajednice.

1.4. KULTURA DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ

Kvaliteta življenja u Dječjem vrtiću Vrapčić ovisi o kvaliteti svih sastavnica odgojno-obrazovnog procesa. Organizacijsko vođenje ustanove usmjeren je na razvoj odnosa, osnaživanje partnerstva, razvoj timova i pronalaženje različitih strategija rješavanja problema. Svakodnevno bitna zadaća svih djelatnika je poticanje kvalitetnog suživota djece i odraslih u vrtiću temeljenom na demokratičnim načelima, međusobnom poštovanju i kvalitetnoj komunikaciji.

U Dječjem vrtiću Vrapčić suradnja je važna dimenzija razvoja kvalitete. Ona se zajednički stvara razmjerno sposobnosti praktičara i suradnika kao najvrednijih potencijala zajedničkog razvoja. Suradničko ozračje je preduvjet zajedničke odgovornosti za djecu, prostor i cjelokupan odgojno-obrazovni proces. Kultura dijaloga ima veliki utjecaj na razvoj kvalitete odgojno-obrazovne prakse.

Profesionalno povezivanje svih stručnih djelatnika i timski rad omogućuje zajedničko promišljanje, planiranje, interpretaciju i razumijevanje odgojno-obrazovnog procesa. Kultura ustanove važna je kako ključnim sudionicima procesa, tako i Općinama osnivačima te Upravnom vijeću koje donosi važne odluke za Dječji vrtić Vrapčić.

Prostorno-materijalni i tehnički uvjeti rada usklađeni su s profesionalnim standardom. Osigurana je primjerena oprema u funkciji planiranja, ostvarivanja, praćenja i evaluacije odgojno-obrazovnog procesa. Cijelo okruženje izvor je aktivnog učenja djece te omogućuje suradnju djeteta s drugom djecom i odraslima.

Zdravstveno-higijenski aspekt rada i protokoli sigurnosti preduvjet su kvalitetnog rada i kontinuirano se na taj način osiguravaju uvjeti za maksimalnu sigurnost djece tijekom boravka u vrtiću.

Prihvaćajući dijete kao osobu koja ima svoju kulturu, svoje potrebe i prava već smo odavno napustili unificirane standarde za svu djecu. Inkluzijom djece s teškoćama u razvoju ostvarujemo prava svakog djeteta na jednaku šansu, tj. pružamo svakom djetetu priliku za cjeloživotno učenje, vrijednost solidarnosti, a poštovanje različitosti u funkciji je ostvarivanja vrijednosti identiteta.

Praćenjem i dokumentiranjem razvoja djece omogućeno nam je razumijevanje svakog djeteta i procesi njegova odgoja i učenja u svrhu odgojno-obrazovnog procesa kako bi svatko znao dijete gledati, slušati i razumjeti. Različiti oblici dokumentacije omogućuju nam posredovanje kulture Dječjeg vrtića Vrapčić s drugim zainteresiranim čimbenicima izvan našeg vrtića.

2. ODREĐIVANJE PRIORITETNIH PODRUČJA UNAPRJEĐENJA RADA VRTIĆA

Za pedagošku godinu 2019./2020. svaka je odgojno-obrazovna skupina istaknula ciljeve za unaprjeđenje rada u sljedećim područjima rada:

- materijalni uvjeti

- njega, skrb za tjelesni rast i zdravlje djece
- odgojno-obrazovni rad
- naobrazba i usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika
- suradnja s roditeljima
- suradnja s vanjskim čimbenicima
- samovrednovanje i vrednovanje rada

Što se tiče materijalnih uvjeta cilj je opremanje prostorno-materijalnog okruženja u funkciji kvalitetnog i sadržajnog boravka djece što podrazumijeva nabavu didaktičkih sredstava i pomagala, namještaja, opremanje dječjih igrališta, obnovu pojedinih sprava, nadopunu materijala u pojedinim centrima aktivnosti, krečenje prostora.

U području njege, skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece cilj je postizanje unaprjeđenja i zaštite zdravlja djece što bi uključivalo organiziranje radionica za djecu, edukacija za roditelje, posjete stručnjaka skupinama, a zadaće bi se realizirale uključivanjem liječnika i medicinske sestre u odgojno-obrazovni rad, dogovaranjem radionica s nutricionistom, posjetom stomatološkoj ordinaciji itd.

U odgojno-obrazovnom radu cilj je prepoznavanje i zadovoljavanje dječjih interesa te razvoj socijalnih vještina i samostalnosti.

Što se tiče naobrazbe i usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika cilj je postići kontinuirani rast i razvoj stručnih kompetencija odgojiteljica u području komunikacijskih vještina, suradnje s roditeljima, planiranja i vrednovanja svog rada.

U području suradnje s roditeljima cilj je postići uključenost roditelja kao aktivnih sudionika odgojno-obrazovnog procesa što će se postići posjetima obitelji i roditeljskim provođenjem odgojno-obrazovnog rada (npr. predstavljanje zanimanja).

Unaprjeđenje suradnje s vanjskim čimbenicima usmjerit će se na uključivanje više vanjskih čimbenika u odgojno-obrazovni rad kroz razne posjete.

U području samovrednovanja i vrednovanja rada nastojat će se usavršiti samorefleksija i refleksija odgojno-obrazovne prakse kroz utvrđivanje stupnja postignuća ciljeva odgoja i obrazovanja različitim analizama i anketama.

3. PROGRAMI DJEČJEG VRTIĆA VRAPČIĆ

U našoj se ustanovi provode programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece i roditelja te njihovim mogućnostima.

3.1. REDOVITI DESETOSATNI (DEVETOSATNI) PROGRAM

Redoviti programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. U svim odgojno-obrazovnim skupinama odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture Republike Hrvatske, br. 7/8 od 10. lipnja 1991. god.) te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je razvojnim potrebama djece i socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg Vrtića i sredine u kojoj živimo.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerrenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što podrazumijeva:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čime stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi

Ciljevi Programa

Izbor pri planiranju i provođenju različitih vrsta djelatnosti s djecom i za djecu od prve do šeste ili sedme godine starosti treba kontinuirano i trajno temeljiti na određenim ciljevima. Stoga redoviti program treba:

- zadovoljiti i poticati djetetovu potrebu za kretanjem
- razvijati spoznajne funkcije i aktivni istraživalački odnos djeteta prema sebi i okolini
- podržavati i poticati spontano izražavanje stvaralačkih mogućnosti djeteta
- podržavati i poticati razvoj sigurnosti i samopouzdanja djeteta
- podržavati i poticati razvoj pozitivne slike o sebi
- podržavati i poticati razvoj unutrašnje i vanjske samostalnosti djeteta
- podržavati i poticati razvoj sposobnosti suošjećanja i uživljavanja u stanja i osjećanja drugih osoba
- razvijati mogućnost i sposobnost obuzdavanja od impulzivnih, osobito opasnih ponašanja i želja
- podržavati i poticati razvoj sposobnosti djeteta za govorne i druge oblike sporazumijevanja, izražavanja i stvaranja
- podržavati i poticati razvoj osjećaja privrženosti grupi i široj zajednici
- podržavati i poticati razvoj vedrog i veselog raspoloženja

Nositelji Programa

Program provode educirani i stručno kompetentni djelatnici: odgojitelji i stručni suradnici.

Namjena i vremenik Programa

Redoviti program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provodi se za djecu od jedne godine starosti do polaska u osnovnu školu. Nudimo desetosatne programe koji počinju s radom u 6:00 i traju do 16:00 i devetosatni program u objektu „Bambi“ Ždala koji radi u vremenu od 7:00 do 16:00 sati. Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta na mješovite jasličke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i mješovite vrtičke skupne (djeca od 3. do 7. godine). U Vrtiću djeluju četiri jasličke skupine: Pčelice, Bubamare, Lavići i Zvončice i osam vrtičkih skupina: Leptirići (Potočić), Leptirići (Ivančica), Zvončić, Veseli rode, Bambi, Mišići, Lastavica, Iskrica. Struktura satnice (dnevna, tjedna, mjeseca i godišnja) u izmijenjenim uvjetima kliznog dolaska (ulaska) odgojitelja u proces prati funkcionalne potrebe procesa.

Način vrednovanja Programa

- kroz dnevna, tjedna, tromjesečna, godišnja planiranja i zapažanja
- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove
- upitnik za roditelje – doživljaj programa od strane roditelja (njihovi upiti/dileme o tome kako se realizira program)
- kroz različite skale, individualne razvojne mape djeteta
- kroz upitnike, ankete za odgojitelje (samoevaluacija rada)
- kroz radne grupe i timska planiranja, stručne aktive

Redoviti program našeg Vrtića temeljito je razrađen u Godišnjem planu i programu rada ustanove te je prilagođen aktualnim okolnostima i pedagoškim potrebama perioda u kojem se odvija.

3.2. PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole organiziran je za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u godini dana pred polazak u osnovnu školu. Provodi se u prostoru Vrtića nakon redovitog programa, osim u skupinama gdje je izrazito mali broj djece (ispod 5) koji se tada integriraju u Program predškole koji se odvija u sklopu redovitog programa. Program je verificiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

U Programu predškole planiraju se kontekstualni uvjeti (okruženje) za održavanje različitih odgojno-obrazovnih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih odgojno-obrazovnih iskustava djece.

Program je namijenjen djeci školskim obveznicima koji je odlukom nadležnog Ministarstva obvezan prema:

- Zakonu o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13)
- Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole (NN 107/14)
- Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i obrazovanja
- Kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Odgojno-obrazovni rad s djecom polaznicima Programa predškole temelji se na jednakim načelima kao i redoviti programi vrtića. Izbjegavamo „školifikaciju“ u bilo kojem obliku.

Planiranje sadržaja Programa predškole temelji se na promatranju i slušanju djece i dogovaranju s djecom, pri čemu su interesi djece i njihove individualne i razvojne mogućnosti najvažniji kriterij.

Program predškole provodit će se:

- integriran u redoviti program: u sedam skupina (Bambi, Iskrica, Ivančica, Lastavica, Potočić, Potočnica, Zvončić)
- kao program javnih potreba izvan redovitog programa: četiri skupine u područnim objektima u Koprivničkim Bregima, Koprivničkom Ivancu, Peterancu i Sigecu
- kao program javnih potreba, ali zbog malog broja djece (do 5) integriran u redoviti program: u dvije skupine – Iskrica i Zvončić

Ciljevi Programa

- razumijevanjem posebnosti Programa predškole, suvremenim pristupom djetetu i učenju promatrati, slušati i dogovarati se s djecom o zadovoljavanju interesa, njihovih individualnih i razvojnih potreba i potencijala, a sve to u poticajno oblikovanom materijalno-socijalnom okruženju za stjecanje odgojno-obrazovnih iskustava

U Programu predškole želimo da dijete za sebe stječe osobnu i emocionalnu dobrobit, obrazovnu dobrobit i socijalnu dobrobit.

U provođenju Programa predškole postavljamo *specifične ciljeve*:

- osiguranje dobrobiti za dijete
- poticanje cjelovitog razvoja
- odgoj i učenje djece te razvoj kompetencija
- ostvarivanje prava djece na jednake šanse, tj. ostvarivanje jednakih prava za sve utemeljeno na specifičnim polazištima: postojećim dokumentima, suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije Vrtića u poticajno oblikovanom prostoru

Primjenjujemo *specifična načela*:

- fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa
- partnerstvo Vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- otvorenost za kontinuirano učenje
- spremnost na unapređivanje prakse

Ti ciljevi, polazišta i načela predstavljaju osnovu oblikovanja Programa predškole.

Obilježja Programa

Program je zamišljen tako da u poticajnom materijalno-organizacijskom okruženju, u partnerstvu Vrtića s roditeljima i širom zajednicom, sistematskim radom osiguramo kontinuitet u odgoju i obrazovanju i poticanju cijelovitog razvoja djeteta (a osobito u godini i/ili dvije godine prije polaska u osnovnu školu), u stjecanju znanja, vještina i navika za uspješno daljnje školovanje. Prioritet ćemo dati igri, kao osnovnoj aktivnosti predškolskog djeteta, uvažavajući je istovremeno kao osnovnu aktivnost, sredstvo i metodu rada.

Organizirajući i provodeći ovaj Program poštivat ćemo sljedeća načela:

- da se Program provodi kao obogaćivanje, a ne kao zamjena za redoviti program
- da se u aktivnosti uključuju djeca prema osobnom interesu i razvojnim sposobnostima, uvažavajući njihove individualne razlike i sposobnosti s obzirom na istu kronološku dob, intelektualne snage i sposobnosti (zastoji, nazadovanja, individualni interesi, ubrzanja, nadarenosti...)
- da se u neposrednom radu s djecom teži individualizaciji odgojno-obrazovnog procesa uvažavajući sve aspekte njihova razvoja
- da unaprjeđujemo intelektualni, društveni, moralni i duhovni razvoj djece kroz stjecanje znanja, vještina i navika, kroz izgrađivanje identiteta, humanizma i tolerancije, odgovornosti, autonomije i kreativnosti
- da pridonosimo osobnoj, emocionalnoj, obrazovnoj i socijalnoj dobrobiti djeteta

Nositelji Programa

Voditelji Programa bit će odgojitelji sa širom edukacijom za neposredni rad s djecom u 6. i 7. godini života, s kvalifikacijom u skladu sa zakonskim propisima.

Namjena i vremenik Programa

U Program su uključena djeca polaznici našeg redovitog programa, školski obveznici, podjednako djevojčice i dječaci. Budući da je Program predškole obvezni program odgojno-obrazovnoga rada za svu djecu u godini prije polaska u osnovnu školu, provođenje Programa s djecom koja su uključena u redoviti program Vrtića je svakodnevno.

Kao program javnih potreba izvan redovitog programa Program predškole provodi se od početka listopada do kraja svibnja, dva puta tjedno po tri puna sata.

Kao program javnih potreba, ali zbog malog broja djece (do 5) integriran u redoviti program provodi se od početka listopada do kraja svibnja, tri puta tjedno po dva puna sata.

Načini vrednovanja Programa

- dokumentiranje aktivnosti djece izradom individualnih i grupnih portfolia
- individualni i zajednički uratci djece
- verbalni izričaji djece
- samorefleksije djece
- foto i video snimke
- plakati i panoi
- dječja kreativna ostvarenja
- vrednovanje Programa od strane djece i roditelja
- narativni oblici (bilješke odgajatelja i drugih stručnih djelatnika, djece - za djecu, roditelje, profesionalnu zajednicu učenja, izložbe i prezentacije)
- opservacija postignuća djece
- dokumentiranje aktivnosti odgajatelja (samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja)

3.3. KRAĆI PROGRAMI

3.3.1. KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Namjena Programa

Program je namijenjen djeci predškolske dobi od navršene četiri godine života do polaska u osnovnu školu koja su obuhvaćena redovitim programom. U program ćemo uključivati djecu prema osobnom interesu i razvojnim sposobnostima uvažavajući njihovu kronološku dob.

Ciljevi i zadaće Programa

Cilj Programa je omogućiti svakom djetetu maksimalan razvoj njegovih potencijala, doprinijeti razvoju osjetljivosti za engleski jezik, ostvarenju njegovih postignuća u usvojenosti rječnika, jezičnih struktura i vještina temeljne komunikacije djeteta u skupini na engleskom jeziku, s naglaskom na utjecaj na cjeloviti rast i razvoj djeteta.

Kroz prirodnu, spontanu i opuštenu interakciju i komunikaciju odgojitelja s djetetom na hrvatskom i engleskom jeziku u svakodnevnim uobičajenim situacijama u vrtiću i kroz posebno planirane i izvođene aktivnosti važno je:

- kod djeteta razvijati zanimanje za engleski jezik te kulturu i običaje zemlje čiji jezik uči

- razvijati kod djeteta osjećaj sigurnosti i samopouzdanja u spontanom izražavanju na engleskom jeziku
- postupno razvijati slušno razumijevanje i izražavanje na engleskom jeziku sukladno interesima i potrebama djeteta
- poticati usvajanje osnovnog jezičnog rječnika, jezične strukture i jezične funkcije
- njegovati kod djeteta ispravan govor, ritam i intonaciju
- pobuđivati interes djeteta za komunikaciju na engleskom jeziku
- razvijati djetetovu motivaciju za dalnjim učenjem engleskog jezika
- razvijati interes djeteta za druge ljudе, druge zemlje i druge jezike postupnim uvođenjem u svijet stranih kultura i civilizacija

Obilježja Programa

U predškolskoj dobi djeca engleski jezik ne uče, već ga usvajaju spontano, lagano i situacijski kroz igru, u svakodnevnim uobičajenim životnim situacijama i u posebno planiranim i izvođenim aktivnostima. Za stvaranje motivacije za dalnjim učenjem stranog jezika, odnosno usvajanja temeljnih znanja i vještina, bitan je, pa čak i presudan, prvi susret sa stranim jezikom (Zavod za školstvo, 2005). Rano usvajanje stranih jezika u predškolskoj dobi treba biti u funkciji razvoja osjećaja sigurnosti, samopouzdanja, spontanosti i spremnosti za učenje drugih stranih jezika.

Način ostvarivanja Programa

Komunikacija na stranom jeziku ostvarivat će se spontano i opušteno – primanjem i prenošenjem smislenih poruka, odnosno uporabom stranog jezika u prirodnim životnim situacijama, ostvarivanjem osnovnih djetetovih potreba i uvažavanjem njegovih interesa kroz svakodnevne uobičajene situacije te kroz organizirane aktivnosti u skupini, u manjim skupinama i individualno.

Posebno ćemo voditi brigu o usklađivanju uporabe stranog jezika s materinskim jezikom te smisleno davati prvenstvo jednom od njih, u skladu s određenim situacijama i potrebama djeteta. Sadržaji će biti vezani uz primarni program na materinskom jeziku, prateći ga i uklapajući se u njegov ritam tijekom pedagoške godine. Engleski jezik djeca će usvajati u svakodnevnim i prirodnim situacijama, od trenutka pozdravljanja pri ulasku u grupu, preko svih ponuđenih aktivnosti u komunikaciji s odgojiteljem i drugom djecom. Osnovni vokabular djeca će usvajati iz dobro poznatih i bliskih sadržaja i tema. Jezične i gramatičke strukture djeca će moći usvajati kroz razne pjesmice, brojalice, priče, slikovnice i raznovrsne igre i

dramatizacije. Djeca će kroz igru i u opuštenoj atmosferi imati priliku postupno usvajati vokabular i jezične strukture koje će primjenjivati u svakodnevnim situacijama.

Vremenik aktivnosti

Planirano trajanje Programa je od početka listopada do kraja svibnja, dva puta tjedno u poslijepodnevnim satima nakon redovitog programa.

U pedagoškoj godini 2019./2020. Program se provodi u Dječjem vrtiću „Zvončić“ Gola 60 sati tijekom pedagoške godine, dva puta tjedno po 45 minuta.

Nositelji Programa

Nositeljica Programa je odgojiteljica koja ima odgovarajući stupanj dodatne izobrazbe za provedbu Kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika s djecom predškolske dobi.

U pedagoškoj godini 2019./2020. Kraći program engleskog jezika provodi Udruga Šarenim svijet. Sam Program vodi magistra primarnog obrazovanja s pojačanim programom iz nastavnog predmeta engleski jezik.

Način vrednovanja

Kvalitetu Programa kontinuirano će pratiti i unaprjeđivati odgojitelji kao refleksivni praktičari te ravnateljica i stručni suradnik Dječjeg vrtića Vrapčić. Superviziju Programa vršit će i vanjski stručnjak.

3.3.2. MALA SPORTSKA ŠKOLA

Mala sportska škola provodi se na području Općine Gola u suradnji sa Zajednicom sportova Koprivničko-križevačke županije koja s Dječjim vrtićem Vrapčić sklapa ugovor. Program se provodi dva puta tjedno prema programu voditeljice prof. kineziologije Marine Tomac Rojčević. Na svim satovima prisutna su dva voditelja. Osim u Goli, Mala se sportska škola provodi u Sigecu, Peterancu u sportskim dvoranama osnovnih škola koje se nalaze uz vrtiće. Provode ju kineziologinje.

Mala sportska škola (dalje: MSŠ) provodi se u Dječjem vrtiću Zvončić već osam pedagoških godina. U Programu Male sportske škole sudjeluju djeca od treće godine života pa do polaska u osnovnu školu. Kako je pedagoške godine 2018./2019. u Općini Gola оформljena

još jedna skupina, tako je i interes za Malu sportsku školu izuzetno velik. Zbog velikog interesa Mala se sportska škola odvija dva puta tjedno, ali djeca su odvojena prema dobi, tako jednim danom MSŠ-u pohađaju djeca mlađe mješovite skupine "Vesele rode", a drugim danom djeca starije dobne skupine "Zvončić".

MSŠ je za sve polaznike besplatna jer Općina Gola financira ovaj projekt samostalno, bez sufinanciranja roditelja. Isto tako, MSŠ može se pohvaliti brojnim uspjesima i osvojenim medaljama na Olimpijadama dječjih vrtića tijekom godina.

Organizacija rada Male sportske škole

Posebnost MSŠ-e je u suradnji profesora kinezologije i diplomiranih odgojiteljica. Voditeljice MSŠ u Goli su prof. kinezologije S.Š. i dipl. odgojiteljica M.S. Ovakva suradnja važna je upravo zbog posebnosti dječjeg fizičkog i psihološkog rasta i razvoja.

Satovi se održavaju dva puta tjedno u sportskoj dvorani u trajanju od 45 do 60 min., ovisno o dobi djece. Svaki sat sadrži uvodni, pripremni glavni A i B dio i završni dio sata.

Glavni ciljevi Male sportske škole

- razvoj svijesti o korisnosti svakodnevnog vježbanja za zdravlje
- priprema djece za kasniju specijalizaciju po sportovima

Planiranje i programiranje rada u Maloj sportskoj školi

- provođenje inicijalnog provjeravanja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti
- modificirani testovi ovisno o uzrastu djece: bacanje loptice u dalj, skok u dalj iz mjesta, podizanje trupa, pretklon raznožno, poligon natraške, izdržaj u zgibu i trčanje
- priprema po disciplinama za Olimpijadu dječjih vrtića – trčanje, štafetno trčanje, skok u dalj iz mjesta, bacanje loptice u dalj
- finalno provjeravanje

Utjecaj redovitog vježbanja na psihosocijalni i emocionalni razvoj djeteta:

- motorički razvoj djeteta je u korelaciji s intelektualnim razvojem (razvoj zapažanja, percipiranja, mišljenja, pamćenja)
- obogaćivanje emocionalnog života djeteta (razvoj samopouzdanja, radost, oduševljenje, optimizam i dr.)
- potiskivanje društveno neprihvatljivog ponašanja

Budući da rad s djecom predškolskog uzrasta iziskuje posebnu pažnju, upravo je važna kombinacija kineziolog – odgojitelj. Odgojiteljice su od neprocjenjive važnosti za psihološki i emocionalni razvoj djeteta. Kineziolozi u svakoj fazi odrastanja djece svojom stručnošću mogu pravilno primijeniti različite kineziološke aktivnosti. Primjena redovite i programirane tjelesne aktivnosti važna je za cjelokupni rast i razvoj djece te sprječavanje ozljedivanja u sportu i u svakodnevnom životu.

Program Male sportske škole nije usmjeren stvaranju vrhunskih sportaša, već poticanju optimalnog razvoja motoričkih potencijala djece. Motorički sadržaji izabrani su u skladu s mogućnostima djece te dobi. Riječ je o integrativnom pristupu tako da sportski trening bude nadogradnja svakodnevnih aktivnosti djece, slijedom holističkog pristupa uz uvažavanje razvojnih, dobnih i osobnih različitosti. Sport djeluje na zdravstvenu i morfološko-funkcionalnu osobnost djeteta, a zatim i na voljno-moralnu te intelektualno-radnu i estetsku komponentu. Osnovna svrha ovog programa je potaknuti kod djece od najranije dobi svijest o važnosti tjelesnog vježbanja, probuditi interes za zdrav i aktivan život kroz sport.

3.3.3. PROGRAM KATOLIČKOG VJERSKOG ODGOJA

Godine 2008. Dječji vrtić Vrapčić imenuje se vježbaonicom Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u cjelini za Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi.

Program katoličkog vjerskog odgoja kao integriranog u redoviti program u pedagoškoj godini 2019./2020. provode tri odgojiteljice u vjeri koje su zaposlene u Dječjem vrtiću Ivančica, Dječjem vrtiću Zvončić i Dječjem vrtiću Potočić.

3.3.4. PROGRAM FOLKLORNO-PLESNE IGRAONICE

Namjena Programa

Program je namijenjen djeci polaznicima redovitog programa u dobi od četiri godine do polaska u osnovnu školu, odnosno prema uočenim talentima, sposobnostima i interesu pojedine djece mlađe dobi, a ovisno o vrsti folklornih koreografija koje su primjerene uzrastu djece. U jednu skupinu polaznika Programa bit će uključeno najviše 15-ero djece.

Ciljevi Programa

Cilj folklorno-plesne igraonice je poticati djecu na korištenje pokreta, govora tijela i estetskog izražavanja kao jednog od sredstva komunikacije. Putem različitih načina izražavanja, kao što su ples, pokret tijela, gluma, mimika i scenski pokret, kod djece se zadovoljava prirodna potreba za kretanjem, utječe se na razvoj cjelokupne motorike, koordinacije pokreta, preciznosti, ravnoteže, snage i brzine. Nadalje, kroz igru, pjesmu i pokret kod djece se razvija osjećaj za ritam, preciznost te se potiče maštovitost i kreativnost. Osim svega navedenog, cilj je plesnim izričajem razvijati kod djece osjećaj pripadnosti vlastitoj kulturi i tradiciji i time doprinijeti svestranom razvoju djeteta korištenjem bogatih materijalnih i duhovnih izvora tradicijske kulture Hrvatske i folklornog nasljeđa Koprivničko-križevačke županije.

Iz toga proizlaze sljedeće zadaće:

- zanimanje i znatiželja za hrvatsku tradiciju i narodno stvaralaštvo kroz pjesmu, ples i narodne nošnje
- razvoj sposobnosti auditivno-glazbene komunikacije, osobito glazbeni sluh, slušna percepcija i reprodukcija, percepcija i instrumentalna interpretacija ritma jednostavnim instrumentima kao što su udaraljke, frulice, piskutače, čegrtaljke, zvrčke od orahovih ljudski, žlice u čaši, klepetalo od stabljike kukuruza, češalj, lonci, poklopci, ključevi na prstenu, zvečke od prirodnih materijala, kuhače, rifljače, škrebetaljke, stabljika od maslačka i raži, žirova kapica, bič, i sl. (tradicijским zvučnim igračkama, koje su djeca sama izrađivala, kao i onima koje su odrasli izrađivali za djecu od drva, kravskog roga, trske, pera, srčike, lišća, truba od kore drveta, guslice od kukuruzovine i slično)
- glasovne mogućnosti (opseg glasa i interpretacija)
- zamišljanje i stvaranje (zvukova, melodija, ritmova, pokreta i kretanja) kroz usvajanje dječjih igara s pjevanjem pjesama, brojalica i igara
- razvoj motorike, osobito u prirodnim oblicima kretanja (hodanje, trčanje) te u plesu i igrama
- razvoj samopouzdanja i osjećaja uspješnosti kroz upoznavanje i usvajanje hrvatskog folklornog nasljeđa
- razvoj socio-emocionalnog područja kroz zajedničke aktivnosti s drugom djecom uključenom u Program
- razvoj kreativnog izražavanja kroz pokret, ples i pjesmu; verbalno i neverbalno

Obilježja Programa

Ovaj obogaćeni Program omogućuje djeci razvoj cjelovite ličnosti što podrazumijeva aktivno sudjelovanje u zajednici i vođenje zdravog i kvalitetnog načina života, a kasnije kada djeca odrastu, postanu i članovi KUD-ova i ostalih udruga koje promiču i štite kulturnu baštinu i tradiciju našeg kraja. Osim toga, ovaj Program potiče razvoj kreativnosti i ljubav prema kulturnoj baštini i vrijednostima koje su ostavili naši predci i koje smo dužni čuvati kao najveće blago.

Način ostvarivanja Programa

- Vježbe za razvoj osjećaja organiziranog postavljanja i kretanja u kolu, paru, koloni
- Vježbe za razvijanje i usklađivanje pokreta pojedinaca sa skupinom
- Spontano izvođenje pokreta uz glazbu i stvaranje malih dječjih koreografija
- Upoznavanje s osnovnim zavičajnim i drugim značajnostima kulturne baštine kraja u kojem boravimo
- Slušanje i interpretacija poezije na zavičajnom jeziku i govoru
- Susret s pjesnikom čije se pjesme interpretiraju ili s drugim iz neposredne okoline
- Susreti sa sviračima narodnih instrumenata
- Susreti s izrađivačima narodnih instrumenata
- Susret s članovima KUD-a u mjestu u kojem vrtić djeluje
- Izvođenje igara s pjevanjem prema odabiru odgojitelja te narodnih igara
- Plesanje stiliziranih narodnih plesova primjenjenih dječjem uzrastu iz raznih krajeva Hrvatske
- Izvođenje kraćih dijelova programa za roditelje, goste na različitim svečanostima općinskog ili županijskog karaktera
- Igre naših starih
- Scenski prikazi narodnih igara i običaja specifičnih za Podravinu i Prigorje
- Istraživanje narodnih običaja i igara, plesova
- Prikupljanje, arhiviranje i dokumentiranje prikupljenog istraživanja u sklopu projekta očuvanja kulturne materijalne i nematerijalne kulturne baštine (Ivanečki vez, Bregofksa pita, Virofska mazanica i dr.)
- Istraživanje nematerijalnih kulturnih baština
- Drnjanski vez, Peteranjski šlingeraj
- Istraživanje i dokumentiranje zavičajnog govora, kroz zapise, snimke
- Mali rječnik zavičajnih riječi i običaja

- Njegovanje ručnog rada različitih vrsta vezanih uz očuvanje kulturne tradicije
- Zajednički projekti vezani uz tradiciju i baštinu s općinama osnivačima
- Prekogranični projekti

Vremenik aktivnosti

Kraći program folklorno-plesne igraonice provodit će se u okviru redovitog devetosatnog i desetosatnog programa dvaput tjedno po 45 minuta tijekom cijele pedagoške godine, a prema potrebi i interesu djece i svakodnevno u područnim objektima „Zvončica“ Gola, „Iskrica“ Đelekovec i „Ivančica“ Koprivnički Ivanec.

Nositelji Programa

Nositelji Programa su odgojiteljice Dječjeg vrtića Vrapčić odgovarajuće stručne spreme i dodatnih edukacija.

Način vrednovanja

Proces ostvarivanja Programa bit će posebno bilježen propisanom pedagoškom dokumentacijom, te foto i videozapisa, a za svaku pedagošku godinu izrađivat će se izvješće o realizaciji Programa u sklopu Godišnjeg izvješća Vrtića. Kraći program folklorno plesne igraonice sastavni je dio rada Vrtića te će kao takav biti vrednovan od strane svih sudionika u procesu: roditelja, voditelja, tima za kvalitetu, Upravnog vijeća, društvene sredine. U tom smislu primjenjivat će se prema potrebi anketni upitnici, individualni razgovori, procjene tima za kvalitetu. Praćenje rada provodit će i stručni suradnici i ravnatelj Vrtića.

4. PROJEKTI

Rad na projektu jedan je od oblika integriranog kurikuluma. Tijek rada na projektu nije moguće unaprijed planirati, nije ga moguće ranije strukturirati, nije unaprijed određena duljina njegova trajanja niti se zna u kojem će se smjeru razvijati. Osnovni je kriterij odabira smjera razvoja projekata interes djece. Tema projekta također proizlazi iz dječjih razgovora, interakcije, simboličke igre, interesa. Jedino što je unaprijed poznato je da će projekt sadržavati istraživanje, izražavanje, rasprave i to kroz uporabu različitih simboličkih jezika. S obzirom na to da je interes djece nemoguće planirati unaprijed (za razdoblje cijele pedagoške

godine) ovdje su ukratko opisani postupci kojima je svaka odgojno-obrazovna skupina odredila temu projekta, odnosno predmet istraživanja.

Sukladno interesima djece odgojitelji će tijekom pedagoške godine planirati materijale kojima će poticati djecu na daljnja istraživanja i prema potrebi organizirati refleksije.

Tablica 1: Projekti u pedagoškoj godini 2019./2020.

PODRUČNI OBJEKT	SKUPINA	NAZIV PROJEKTA	PLAN ZA PRVU FAZU PROJEKTA
“POTOČNICA” SIGETEC	PČELICE	Životinje	<p>Projekt bi bio realiziran kroz aktivnosti usmjerene prema djeci, a koje bi se planirale prema dječjem interesu. Zajedno s odgojiteljicama djeca bi sudjelovala u uređenju sobe. Na roditeljskom sastanku upoznalo bi se roditelje s projektom te bi ih se zamolilo da se uključe u realizaciju projekta.</p> <p>Izradivali bi plakate, staništa za životinje, organizirali posjete kako bi djeca mogla svim osjetilima doživjeti i upoznati šumske životinje. Kasnije bi znanje proširili i na domaće životinje.</p>
	MIŠIĆI	Put oko svijeta	<p>Putovanje po zemljama vodilo bi se knjigom „Putovanje patuljka Puteljka“ te istoimenom lutkom koja bi bila dio skupine i putovala zajedno s djecom. Svakom djetetu izradila bi se putovnica s njegovom fotografijom, otiskom prsta te bi u nju dijete bilježilo obilježja zemlje u koju ćemo putovati. Djecu će se upoznati i sa zastavama zemalja, a putovanje ćemo povezivati i s kontinentima. Također, razgovarat će se i o sredstvima prijevoza kojima se može putovati. Lutka patuljka Puteljka moći će s djecom putovati i u njihove domove, a djeca će zajedno s roditeljima u bilježnicu dojmova bilježiti kako su provela vrijeme s Puteljkom i gdje su zajedno putovali, kako su tamo išli i sl. Za projekt planirane su i radionice u Knjižnici i čitaonici Fran Galović te predstava u vrtiću na temu putovanja.</p>
“LASTAVICA” PETERANEC	LASTAVICE	Veseli brojevi	Nadopuniti centar matematičkih pojmove različitim didaktičkim materijalima, brojevnom crtom, brojevima. Proširiti na ostale centre ako djeca pokažu interes za to. Oformiti banku i bankomat prema njihovom interesu i uvrstiti u svakodnevnu igru pojam broja.
“POTOČIĆ” KOPRIVNIČKI BREGI	LAVIĆI	Boje	U prvoj fazi projekta sobu dnevnog boravka planiramo prostorno razdijeliti u 4 osnovne boje te izraditi razne aplikacije u toj boji. U prvoj fazi planiramo također ostvariti suradnju s roditeljima oko oblaženja odjeće određene boje, za svaki

			tjedan druga boja (majica, hlače, čarape i dr.)
	LEPTIRIĆI	Zdravi zubi	<p>-U suradnji s roditeljima oformiti kutić doktora.</p> <p>Na roditeljskom sastanku roditeljima predstaviti projekt te od njih zatražiti suradnju, za početak ispunjavanjem ankete i prikupljanjem potrebnog materijala.</p> <p>-Oformiti kutić liječnika.</p> <p>-Kroz pjesmice, recitacije i priče te razne materijale osvijestiti važnost održavanja zubi, kao i potrebu pravilnog pranja zubi.</p> <p>-Organizirati posjet stomatologa skupini.</p>
“IVANČICA” KOPRIVNIČKI IVANEC	BUBAMARE	Mali istraživači	Pripremiti razne materijale: senzorne boce, gelirane vrećice, tijesto za kolače, plastelin, pijesak u boji, bazen s prirodnim materijalima (kesteni, žirevi, lišće, kukuruz), slime. Kasnije ćemo krenuti u istraživanje boja, kako dobivamo koju boju, načine miješanja (preko folije i sl.). Predbožićno vrijeme ostavljeno je za istraživanje okusa i mirisa (pravljenje kolača od raznih vrsta tijesta, mirisni memory, eksperimentiranje sa začinima i sl.)
	LEPTIRIĆI	Svemir	Prva faza projekta bila bi formiranje centra dinosaure s različitim neoblikovanim materijalom te ostalim pomagalima. Kroz različite slikovnice, dječje enciklopedije, dokumentarne filmove djeci približiti ovu temu, ali ujedno i potaknuti ih na razmišljanje kako su dinosauri izumrli, odakle je došao komet koji ih je uništio, što je to iznad nas, odakle dolazi planet, kako se zove naš planet na kojem živimo, koje posljedice su nastale kada je pao komet, koje veličine je bio i slično.
“ISKRICA” ĐELEKOVEC	ISKRICE	Bonton	-ukazivanje “starih” polaznika vrtića na nepoznavanje vrtičkih pravila (bonton) novim polaznicima
“ZVONČIĆ” GOLA	ZVONČIĆI	Mogućnosti senzomotornog razvoja djece predškolske dobi	Mijenjanje senzornih poticaja te zadržavanje na onim kod kojih je interes duži. Proširenost na ostale centre prirodnim materijalima te promatranje interesa. Svakodnevna refleksija provedenih aktivnosti.
“ZVONČICA” GOLA	ZVONČICE	Likovnost u jaslicama	Ponuđenost raznolikih likovnih materijala te praćenje dječjeg interesa za pojedinim materijalom.
	VESELE RODE	Naše kolo veliko	Slušanje pjesama i brojalica razvijajući i potičući djecu na zanimanje za glazbu. Provoditi igre s pjevanjem, osmisliti koreografije (jednom mjesečno). Refleksija svakodnevnih aktivnosti
“BAMBI” ŽDALA	BAMBI	Moje selo	<p>-priupiti od djece informacije koje već znaju</p> <p>-prošetati selom, priupiti i upiti slike koje vidimo</p> <p>-dogоворити suradnju s učiteljicom, školom, vanjskim čimbenicima potrebnima za razvoj projekta</p>

5. RODITELJI KAO NOSITELJI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U realizaciji odgojno-obrazovnog rada odgojitelj, roditelji i djeca su istinski subjekti i ravnopravni partneri. Ove pedagoške godine želja nam je postići komplementarnu programsku suradnju koju karakterizira rad roditelja s djecom na nekim sadržajima za koje roditelj ima veće kompetencije nego sam odgojitelj. Takvo uključivanje roditelja u programsko sudjelovanje nema bogate tradicije u odgojno-obrazovnoj praksi predškolskih ustanova.

Sve odgojiteljice pokazuju puno inicijativnosti i želje za učinkovitom i kontinuiranom suradnjom s roditeljima. Jasna im je potreba jedinstvenog odgojnog djelovanja obitelji i predškolske ustanove i važnost uzajamnog povjerenja i pomoći. Studije koje su proučavale učinke aktivnog uključivanja roditelja u odgoj i obrazovanje vlastite djece dokazuju obostranu korist jer je takvo uključivanje pomoć ustanovi u razumijevanju svih aspekata djeteta, ali je vrijedno i za roditelja koji tako vidi kako dijete funkcioniра u institucionalnom okruženju.

Detaljan plan i program boravka roditelja u svim odgojno-obrazovnim skupinama s opisom planiranih razvojnih zadaća za dijete, planiranih aktivnosti koje će roditelji pripremiti sastavni je dio Godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Vrapčić za pedagošku godinu 2019./2020.

6. OBOGAĆIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

6.1. OBILJEŽAVANJE VAŽNIH DATUMA

Tablica 2: Obilježavanje važnih datuma u svim odgojno-obrazovnim skupinama u pedagoškoj godini 2019./2020.

R. BR.	NAZIV	VRJEME REALIZACIJE	NAZIV SKUPINE / SKUPINA	RAZVOJNE ZADAĆE (za dijete)	AKTIVNOSTI	NAČIN VREDNOVANJA
1.	10.9.2019. Hrvatski olimpijski dan	Cijeli tjedan	Mišići Leptirići (Ivančica) Iskrica	-razvoj koordinacije i ravnoteže pri pokretima i kretanju (hodanje, trčanje) -razvoj psihomotoričkih sposobnosti u složenim vještinama (igra nogometom, vožnja bicikla)	- jutarnja tjelovježba -vožnja bicikloma -šetnja -posjet, vježbanje i predstavljanje igre nogomet	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja
2.	23.9.2019. Prvi dan jeseni	Cijeli tjedan	sve skupine	-razvoj iskustva istraživanjem odnosa i veza među pojavama (promjene u prirodi) -razvoj vizualne percepcije, percepcije mirisa i okusa -razvoj sposobnosti doživljavanja i razumijevanja literarnih djela -razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe	-izrada jesenske dekoracije -razgovor o karakteristikama jeseni, čitanje prigodnih slikovnica, pjevanje prigodnih pjesmica i izvođenje dramatizacija - sakupljanje jesenskih plodova, proučavanje i vaganje	-izjave i reakcije djece
3.	23.9.2019. Međunarodni dan kulturne baštine	Taj dan	Mišići	-razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini (tradicija, baština, kultura)	-posjet bakinoj kući - razgledavanje prostorije s kulturnom baštinom (stari namještaj, predmeti, tkanine) -poticanje „sigećkog“ govora	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
4.	29.9.2019. Dan policije	29.9.	Leptirići (Potočić)	- uočavanje važnosti zanimanja policajac uočavanje potrebe poznавanja prometnih pravila	posjet djelatniku PP KC-KŽ	Izjave i reakcije djece, roditelja i suradnika
5.	1.10.2019. Međunarodni	Jedan dan	Mišići Pčelice	-razvoj empatije (prepoznavanje i poštovanje osjećaja drugog, briga za	-posjeti baka i djedova skupini – čitanje priča, likovne aktivnosti,	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika

	dan starijih osoba		Leptirići (Potočić) Lastavica Zvončić	druge, starije i nemoćne)	pravljenje kolačića	
6.	Dječji tjedan	Cijeli tjedan	Mišići Lavići Leptirići (Potočić) Zvončić	-stvaranje bolje slike o sebi (djitetova uspješnost – sposobnosti i vještine) -razvoj odnosa s vršnjacima (zanimanje za druge, prijateljstva, međusobno prihvaćanje)	-upoznavanje djece s dječjim pravima -osvještavanje svega u čemu je dijete dobro -integriran dan – međusobno druženje jasličke i vrtičke djece	-izjave i reakcije djece
7.	2.10.2019. Međunarodni dan nenasilja	Taj dan	Mišići Leptirići (Ivančica)	-stjecanje iskustva o uzročno-posljedičnim vezama (pozitivna i negativna djelovanja čovjeka)	- posjet policijskih djelatnika skupini, upoznavanje s prevencijom nasilja kroz prigodne slike, edukativne videe i igru	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
8.	4.10.2019. Svjetski dan zaštite životinja	Taj dan	Mišići Leptirići (Ivančica)	-stjecanje iskustva i spoznaja o prirodnoj sredini (životinje, staništa, način života, obilježja, briga za potomstvo)	- čitanje slikovnica i enciklopedija o životinjama, pjesme, likovno izražavanje	-izjave i reakcije djece
9.	8.10.2019. Dan neovisnosti	08.10.	Leptirići (Ivančica)	-razvoj pozitivnih stavova prema društvenoj sredini , domovini i kraju u kojem živimo	- obilježavanje Dana neovisnosti, crtanje grba i zastave RH, razgovor na temu gdje živim, moja država, županija, grad, selo	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
10.	Svjetski dan učitelja	09.10.	Iskrice	- Proučavanje društvenih odnosa upoznavanjem sa zanimanjem učitelja - Razvoj osjećaja pripadanja zajednici (vrtić – škola)	- Slikovnica „Što će biti kad odrastem?” - Simbolička igra “Učiteljica” - Gost u vrtiću -učiteljica	- Reakcije djece - Reakcije suradnika - Fotodokumentiranje
11.	Dani zelja i bregofske pite	12.10.	Leptirići (Potočić)	Spoznavanje običaja i tradicije vlastitog sela	Sudjelovanje u programu	Reakcije suradnika, mještana i gosti
12..	16.10.2019. Svjetski dan hrane	Taj dan	Mišići	-razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema sebi (zdravlje, zdrav život, prehrana)	-posjet nutricionista skupini -razgovor o važnosti zdrave prehrane -pravljenje voćne salate	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
13.	16.10.2019. Svjetski dan hrane	Cijeli tjedan	Pčelice Bubamare Iskrice Zvončica	- razvoj intelektualnih sposobnosti -opažanje karakteristika prirodnih pojava, biljnog i životinjskog svijeta -razvoj spoznaje o uzročno-posljedičnim vezama među	Degustiranje i imenovanje voća i povrća, pjesme o hrani, prigodne slikovnice	Reakcije djece

				prirodnim pojavama		
14.	17.10.2019. Dan kruha	Taj dan	Mišići Pčelice Leptirići (Ivančica) Lavići Leptirići (Potočić) Bambi Lastavica Vesele rode Zvončić	-stjecanje iskustva i spoznaja o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini (istraživanje, isprobavanje, upoznavanje, aktivno sudjelovanje, nova iskustva)	- prikaz starih strojeva i zanata -prikaz načina dobivanja kruha	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
15.	20.10.2019. Dan jabuka	21.10.2019	Mišići Pčelice Leptirići (Ivančica) Lastavica Zvončica Vesele rode Zvončić	-razvoj vještina baratanja predmetima i alatima (ribež) -razvoj operativnog mišljenja -stjecanje iskustva o uzročno-posljedičnoj vezi -usvajanje pojmove okruglo, glatko -spoznavanje važnosti konzumiranja jabuka za zdravlje svakog čovjeka	- ribanje jabuka i pravljenje štrukli s jabukama te degustacija - pjevanje pjesmica o jabukama i likovno izražavanje na temu jabuka	-izjave i reakcije djece
16.	Svjetski dan međusobnog pomaganja	25.10.	Iskrica	- Razvoj velikodušnosti, empatije uživljavanjem u stanju I potrebe drugih - Razvoj pozitivne slike o sebi I samopouzdanja (ja to mogu, vrijedan sam, dobar sam,...)	- Poticajni razgovor: rado pomažem,.. uz izradu plakata - Društvena igra “Čovječe ne ljuti se”	- Reakcije djece - Fotodokumentiranje - plakat
17.	31.10.2019. Svjetski dan štednje	Taj dan	Mišići Pčelice Leptirići (Ivančica) Lavići Leptirići (Potočić) Bambi Lastavica Vesele rode	-stjecanje iskustva o uzročno-posljedičnim vezama (štednja) -razvoj sposobnosti prilagođavanja novim promjenjivim situacijama-prilagođavanje novom iskustvu - razvoj osjetljivosti za oblikovanje na plohi	-razgovor s djecom o pojmu i dobrim stranama štednje -izrada kasica za štednju	-izjave i reakcije djece

			Zvončić			
18.	Svi sveti	1.11.	Bubamare Leptirići (Ivančica) Zvončica	- Razvoj sposobnosti prepoznavanja i izražavanja emocija tuge, poštivanje i sjećanje na najmilije	Crtanje krizanteme, izrada svijeća od neoblikovanog materijala	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
19.	Svjetski dan izumitelja	8.11.	Iskrica	- Sposobnost rješavanja problema iznošenjem pretpostavki - Razvoj opažajno – praktičnog spoznavanja (odnosi među predmetima) - Razvoj sposobnosti rješavanja problema traženja rješenja metodom pokušaja I pogrešaka	- Istraživačko spoznajna aktivnost "Kako nastaje stručja" - Crtanje struje	- Reakcije djece - Reakcije suradnika - Fotodokumentiranje
20.	13.11.2019. Dan ljubaznosti	Taj dan	Mišići	- razvoj dječje kompetencije (načini na koje dijete djeluje i poželjno se ponaša u odnosu prema sebi i drugima)	- razgovor o ljubaznim riječima i ljubaznom ponašanju - davanje komplimenata prijateljima - čitanje prigodnih slikovnica, izvedba dramatizacija	- izjave i reakcije djece
21.	15.11.2019. Međunarodni dan tolerancije	15.11.	Iskrica	- Razvoj tolerancije prihvaćanjem različitosti	- Poticajni razgovor o sličnostima I razlikama - slikovnice "Velim I poštujem druge" I "Super je biti različit"	- Reakcije djece - Fotodokumentiranje
22.	20.11.2019. Međunarodni dan dječjih prava	Taj dan	Mišići	- razvoj tolerancije (uočavanje i poštovanje različitosti drugih, poštovanje vlastitih i tuđih prava, želja i potreba)	- izrada zajedničkog likovnog rada na temu dječjih prava, uređenje oglasne ploče	- izjave i reakcije djece i roditelja
23.	6.12.2019. Sveti Nikola	Cijeli tjedan	sve skupine	- razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini (blagdan, tradicija, kultura) - razvoj sposobnosti doživljavanja literarnih djela - razvoj likovnog senzibiliteta - razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe	- čitanje priča o svetom Nikoli, prigodne pjesme, igrokazi, likovno izražavanje	- izjave i reakcije djece

24.	21.12.2019. Prvi dan zime Božić	Tjedan ranije (16.- 20.12.2019 .)	Mišići Pčelice Bubamare Leptirići (Ivančica) Bambi Iskrica Zvončica	-stjecanje iskustva istraživanjem odnosa i veza među pojavama (promjene u prirodi, snijeg) -razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini (blagdani, tradicija, kultura)	-razgovor o karakteristikama zime -likovne aktivnosti, izrada čestitki, dekoracija i ukrasa za bor, kičenje bora, pjevanje božićnih pjesmica	-izjave i reakcije djece i roditelja
25.	Badnjak, Božić, Sveta obitelj	22.-24.12.	Leptirići (Ivančica) Lavići Leptirići (Potočić)	-razvoj pozitivnih emocionalnih stanja osjećaja povjerenja, ljubavi, ugodnog i opuštenog ozračja	crtanje Sv. obitelji, podizanje blagdanskog ozračja, izrada božićnog nakita....	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
26.	06.01.2020. Sveta tri kralja	Jedan dan	Pčelice Leptirići (Ivančica)	Utvrđivanje i proširivanje znanja o Sveta tri kralja.	Dramatizacija (igrokaz), izrada lutaka	Reakcije djece.
27.	10.1.2020. Svjetski dan smijeha	Taj dan	Mišići Iskrica	-razvoj pozitivnih emocionalnih stanja (pripadanje, sigurnost, osjećaj povjerenja, ljubavi; ugodno i opušteno ozračje)	-zajedničke igre, pjesme, dramatizacije, ples	-izjave i reakcije djece
28.	21.1.2020. Međunarodni dan zagrljaja	Taj dan	Mišići Iskrica	-razvoj pozitivnih emocionalnih stanja (pripadanje, sigurnost, osjećaj povjerenja, ljubavi; ugodno i opušteno ozračje)	-igre, priče, pjesme, ples	-izjave i reakcije djece
29.	Svjetski dan bolesnika	11.02.	Iskrica	- Upoznavanje zanimanja "Liječnik" - Razvoj sposobnosti uživljavanja I suošćenja u stanja drugih	- Gost u vrtiću : doktorica - Simbolička igra "Liječnik" - Oformljuvanje centra "Bolnice" - Antropometrijska mjerena - Igra "Dodirni, dodirni" (dijelovi tijela)	- Reakcije djece - Reakcije suradnika - Fotodokumentiranje
30.	14.2.2020. Valentinovo	Cijeli tjedan	sve skupine	-razvoj odnosa s vršnjacima (zanimanje za druge, prijateljstva, međusobno prihvaćanje) -razvoj likovnog senzibiliteta -razvoj kooperativnosti u skupnom radu I	-likovne aktivnosti, izrada čestitki za simpatiju i/ili prijatelja, prigodne pjesme i priče	-izjave i reakcije djece i roditelja

				igri- planiranje, dogovaranje -razvoj sposobnosti doživljavanja I izražavanja glazbe -razvoj psihomotoričkih sposobnosti- ples srcima		
31.	21.2.2020. Međunarodni dan materinjeg jezika	Taj dan	Mišići	-razvoj pozitivnih stavova prema društvenoj okolini (tradicija, kultura, baština, jezik)	-posjet pjesnika skupini, recitiranje, igre	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
32.	Maškare	Cijeli tjedan	Mišići Pčelice Bubamare Leptirići (Ivančica) Bambi Lastavica Vesele rode Zvončić	-razvoj pozitivnih stavova prema društvenoj okolini (tradicija, običaji) -razvoj pokretljivosti I tjelesnog držanja u svim osnovnim oblicima kretanja (fašnička povorka) -spoznaja i uočavanje veza između maske I stvarnosti (maskiranje) -socijalni razvoj (socijalne interakcije, socijalne vještine)	-likovne aktivnosti, ples, pjesme, igrokaz, maskiranje, šetnja u kostimima po selu, druženje s učenicima uz prigodan program	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja -reakcije suradnika
33.	19.3.2020. Josipovo (Dan očeva)	Taj dan	sve skupine	-razvoj pozitivnih emocionalnih stanja (pripadanje, sigurnost, osjećaj povjerenja, ljubavi;ugodno i opušteno ozračje)	-druženje s očevima, izrada poklona za očeve, prigodne pjesme i recitacije	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja
34.	20.3.2020. Svjetski dan priopovijedanja , Svjetski dan kazališta za djecu i mlade	Cijeli tjedan	Mišići Iskrice	-razvoj govornih vještina (smisleno i jasno verbalno pričanje, opisivanje, prepričavanje..) -razvoj sposobnosti doživljavanja i razumijevanja literarnih i scenskih djela	-edukativne slikovnice, razgovori, likovna izražavanja, dramatizacije -posjeti roditelja i čitanje priča -posjet Domoljubu i gledanje kazališne predstave	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja -reakcije suradnika
35.	20.3.2020. Svjetski dan oralnog zdravlja	Taj dan	Mišići Bubamare Bambi Iskrice Vesele rode Zvončić	-razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema sebi (briga o oralnom zdravlju) -razvoj sposobnosti uočavanja odnosa i veza među ljudima (zanimanja)	-posjet stomatološkoj ordinaciji -upoznavanje sa zanimanjem stomatologa	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
36.	21.3.2020. Prvi dan proljeća i	Tjedan kasnije (23.-	sve skupine	-razvoj pozitivnih stavova prema prirodnoj okolini -razvoj likovnog senzibiliteta za različita	- šetnja prirodom, pjesme, video materijali, likovne aktivnosti, zajednička izrada proljetne	-izjave i reakcije djece

	Svjetski dan šuma	27.3.2020.)		likovna sredstva i materijale	dekoracije, slikovnice o proljeću i promjenama u prirodi	
37.	22.3.2020. Svjetski dan voda	Tjedan kasnije (23.- 27.3.2020.)	Mišići Pčelice Leptirići (Ivančica) Leptirići (Potočić) Zvončić	-razvoj pozitivnih stavova prema prirodnoj okolini (važnost očuvanja vode) -stjecanje iskustva o uzročno-posljedičnim vezama (eksperimenti s vodom)	-razgovori o svojstvima i važnosti vode, eksperimenti s vodom, pjesme, enciklopedije o vodi	- izjave i reakcije djece
38.	12.4.2020. Međunarodni dan dječje knjige	14.4.2020.	Mišići Leptirići (Ivančica) Zvončić	-razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini (odnos prema slikovnicama, knjigama) -razvoj pozitivnih emocionalnih stanja (pripadanje, sigurnost, osjećaj povjerenja, ljubavi;ugodno i opušteno ozračje)	-boravak roditelja u skupini - čitanje slikovnica	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja
39.	Dan zdravlja	7.4.2020.	Leptirići (Ivančica) Zvončić	-razvoj pojma o sebi, upoznajem svoje tijelo, spol, kako voditi brigu o svom zdravlju	imitativna igra kod liječnika, diskusija, razgovor, izrada skeleta od neoblikovanog materijala	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
40.	12.4.2020. Uskrs	Tjedan ranije (6.- 10.4.2020.)	sve skupine	-razvoj pozitivnih stavova prema društvenoj okolini (blagdan, tradicija, običaji)	-izrada dekoracija, likovno izražavanje, slikovnice, igrokazi, pjesme -odlazak u čestitare po selu	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja -reakcije suradnika
41.	22.4.2020. Dan planete Zemlje	Taj dan	sve skupine	- razvoj pozitivnih stavova prema prirodnoj okolini (odnos prema prirodi, važnost očuvanja planete Zemlje)	- čitanje edukativnih slikovnica o planeti Zemlji, pjesme, aktivnosti recikliranja	-izjave i reakcije djece
42.	29.4.2020. Međunarodni dan plesa	Taj dan	Mišići Leptirići (Ivančica) Leptirići (Potočić) Iskrica	-razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe (usklađenost pokreta i glazbe)	-posjet voditeljice plesne škole, plesanje različitih plesova, igre uz pokret	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
43.	Svjetski dan vatrogasaca	27.-30.04.	Iskrica	- Stjecanje različitih iskustava o svijetu koji ih okružuje	- Posjet vatrogasca - posjet vatrogasnom domu - Upoznavanje zanimanja "Vatrogasac"	- Reakcije djece - Reakcije suradnika - Fotodokumentiranje

					- Upoznavanje opasnosti vatre – izrada plakata	
44.	4.5.2020. blagdan sv. Florijana	Taj dan	Mišići	-razvoj sposobnosti uočavanja odnosa i veza među ljudima (zanimanje vatrogasca) -razvoj sposobnosti prilagođavanja novim promjenjivim situacijama (evakuacijska vježba)	- posjet DVD-u Sigetec -evakuacijska vježba	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
31.	10.5.2020. Majčin dan	Tjedan ranije	sve skupine	-razvoj pozitivnih emocionalnih stanja (pripadanje, sigurnost, osjećaj povjerenja, ljubavi;ugodno i opušteno ozračje) - razvoj operativnog mišljenja-uspoređivanje uloga u obitelji	- izjave djece o majkama, izrada čestitki i poklona za majke - druženje s majkama u skupini	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja
32.	15.5.2020. Međunarodni dan obitelji	Taj dan	Mišići Leptirići (Ivančica) Lavići Leptirići (Potočić) Zvončić	-razvoj pojma o sebi (znanje o sebi:ime, spol, lik, obitelj, stanovanje)	-izrada obiteljskog stabla, izjave djece o obitelji, likovne aktivnosti, pjesme, dramatizacije	-izjave i reakcije djece -reakcije roditelja
33.	29.5.2020. Svjetski dan sporta	29.5.	Lavići Leptirići (Potočić) Bambi Iskrica Zvončić	- razvoj cjelokupne motorike pjevanjem i plesanjem uz pokret ruku -razvoj potrebe za kretanjem -razvoj pokretljivosti i spretnosti pri kretanju(prolazanje preko, između, ispod, kroz) -razvoj posebnih motoričkih vještina (nogomet, košarka,graničar)	-jutarnje tjelovježbe - ples uz glazbu - pokretne igre u dvorištu -igre na spravama	- fotografije
34.	5.6.2020. Svjetski dan zaštite okoliša	5.6.	Lavići	-razvoj pozitivnog odnosa prema okolišu -razvoj samostalnost u održavanju higijene prostora (odlaganje smeća u to predviđeni koš)	-bacamo smeće u koš za smeće -zatvaramo slavinu -tematske slikovnice -lik.akt.: dlanovima oslikavamo zemaljsku kuglu -pjesma: "Kišica"	-fotografije
35.	21.6.2020. Prvi dan ljeta	Tjedan ranije (15.-19.6.2020.)	sve skupine	-razvoj iskustva i spoznaja o prirodnoj sredini (promjene u prirodi, karakteristike ljeta) -razvoj likovnog senzibiliteta	-izrada ljetnih dekoracija, pjesme, slikovnice i igrokazi na temu ljeta, igre vodom	-izjave i reakcije djece

36.	21.6.2020. Svjetski dan glazbe	Tjedan kasnije (22.- 26.6.2020.)	Mišići Leptirići (Ivančica)	-razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe (uskladenost pokreta i glazbe, pjevanje spontano i prema modelu) -razvoj pozornosti -razvoj likovnog senzibiliteta	-posjet glazbenika skupini, predstavljanje glazbenog instrumenta -izrada šuškalica od prirodnih materijala, izrada ksilofona - pjevanje i ples	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika
37.	25.6.2020. Dan državnosti	25.6.	Leptirići (Ivančica) Lastavica	-razvoj pozitivnih stavova prema društvenoj sredini , domovini i kraju u kojem živimo	- obilježavanje Dana državnosti, crtanje grba i zastave RH, razgovor na temu gdje živim, , moja država, županija, grad, selo	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
38.	16.7.2020. Dan biciklista	Taj dan	Mišići	-razvoj psihomotoričkih sposobnosti u složenim vještinama (vožnja bicikla)	-vožnja biciklom u dvorištu vrtića, likovne aktivnosti	-izjave i reakcije djece

6.2. POSJETI IZVAN VRTIĆA

Tablica 3: Planirani posjeti izvan Vrtića u pedagoškoj godini 2019./2020.

R. BR.	ODREDIŠTE	VRIJEME REALIZACIJE	BROJ DJECE	NAZIV SKUPINE / SKUPINA	SURADNICI	RAZVOJNE ZADAĆE (ZA DIJETE)	PLANIRANI SADRŽAJ / AKTIVNOSTI	NAČIN VREDNOVANJA
1.	OPG	ožujak/ travanj	11	Bambi	-roditelji	-imenovanje i prepoznavanje životinja (biljka, strojeva) na gospodarstvu -razvoj pozitivne slike o sebi kroz sudjelovanje u poljoprivrednim aktivnostima(sjeti u traktor, probati okretati volan, dati životinjama hranu- postići osjećaj uspješnosti)	-posjet OPG-u -razgledavanje životinja, mehanizacije -predstavljanje zanimanja poljoprivrednik -druženje	-foto dokumentacija -izjave djece i suradnika
2.	Đelekovec	listopad	22	Iskrica	OPG Cmrk	- Stjecanje različitih iskustava o svijetu koji ih	- Razgledavanje voćnjaka	- izjave i reakcije djece

						<ul style="list-style-type: none"> - okružuje - Prepoznavanje normi društvenog ponašanja u određenim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - Igre na otvorenome - Berba i konzumacija jabuka 	<ul style="list-style-type: none"> - fotodokumentiranje - reakcije suradnika
	Đelekovec	ožujak	25	Iskrica	Stomatološka ambulanta	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj samostalnosti održavanjem osobne higijene - razvoj važnosti oralne higijene na cijelokupno zdravlje 	<ul style="list-style-type: none"> - Posjet stomatologinje - Plakat "Kako pravilno prati zube" - -izrada "Zubala" pnm Slikovnica "Bontončić" 	<ul style="list-style-type: none"> - izjave i reakcije djece - fotodokumentiranje - reakcije suradnika
	Đelekovec	svibanj	25	Iskrica	NK "Osvit"	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj snage, spretnosti I izdržljivosti tijela pri izvođenju različitih pokreta - razvoj natjecateljskog duha - Razvoj pozitivne slike o sebi ulaganjem napora radi postizanja cilja (važnog za sebe ili skupinu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Igra s kretanjem "Nogomet" - razgledavanje sportskog terena i popratnih prostorija - Razgledavanje trofeja 	<ul style="list-style-type: none"> - izjave i reakcije djece - fotodokumentiranje - reakcije suradnika
	Đelekovec	svibanj	22	Iskrica	DVD Đelekovec	<ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje različitih iskustava o svijetu koji ih okružuje 	<ul style="list-style-type: none"> - Posjet vatrogasca - - posjet vatrogasnom domu - Upoznavanje zanimanja "Vatrogasac" - Upoznavanje opasnosti vatre – izrada plakata 	<ul style="list-style-type: none"> - izjave i reakcije djece - fotodokumentiranje - reakcije suradnika
	OPG	Prema dogovoru	15	Bubamare	Roditelji J.J. (inicijali D.V., S.J.)	<ul style="list-style-type: none"> - proširivanje iskustava o domaćim životinjama - upoznavanje radnih strojeva neposrednim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - Posjet i razgledavanje OPG - Upoznavanje s radnim strojevima, životinjama 	<ul style="list-style-type: none"> - Reakcije djece i sudionika - Fotografije
	Sloga podravska trgovina	listopad	20	Lastavica	Djelatnici trgovine	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa zanimanjem - Stjecanje iskustva o društvenoj sredini - Razvoj pozitivnih stavova i 	<ul style="list-style-type: none"> - Razgledavanje prostora - Likovna aktivnost viđenog 	<ul style="list-style-type: none"> - izjave i reakcije djece - reakcije roditelja

						odnosa prema okolini i društvu		
	Automehanika Gaži	Travanj	20	Lastavica	Tata D.K.- automehaničar	- upoznavanje sa zanimanjem - osvještavanje važnosti ispravnosti vozila	- razgledavanje	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	OPG Posavec	Ožujak	20	Lastavica	Tata K.P.	Socijalni razvoj (razvoj interakcije) Uočavanje veza u prirodi	- razgledavanje poljoprivrednih vozila - razgovor o trenutnim radovima na polju	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	Pošta Peteranec	travanj	20	Lastavica	Djelatnici pošte	- Upoznavanje s radnim mjestom	- razgledavanje - pakiranje pošte - likovna aktivnost prema modelu	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	- OPG „Sršić“, KOPRIVNIČKI BREGI	tijekom pedagoške godine	12	Lavići		- razvoj zanimanja za poljoprivredne strojeve - usavršavanje znanja o domaćim životinjama	- posjet OPG-u - obilazak životinja, te upoznavanje sa domaćim životinjama	-izjave i reakcije djece
	Koprivnički bregi - OPG	rujan - listopad	20	Leptirići (Potočić)	Vlasnik OPG-a	-razvoj pozitivnog stava prema zanimanju poljoprivrednik	Posjet voćnjaku i seoskom gospodarstvu	Izjave i reakcije roditelja, suradnika i djece
	Koprivnički Bregi	listopad	20	Leptirići (Potočić)	Načelnik općine M. H.	razvoj socijalnih kompetencija	Razgovor, razgledavanje	Izjave i reakcije roditelja, suradnika i djece
	Koprivnički Bregi	svibanj	20	Leptirići (Potočić)	Članovi DVD-a Koprivnički Bregi	uočavanje važnost zanimanja vatrogasac	Upoznavanje s vatrogasnou opremom i igre	Izjave i reakcije roditelja, suradnika i djece
	posjeti domovima djece	tijekom cijele godine	15	Pčelice	Obitelji djece	-razvoj pojma o sebi (obitelj, stanovanje) -razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini (obitelj, tradicija, kultura, odnos prema drugima)	- igra u djetetovom domu -razgledavanje domaćinstava	-izjave i reakcije djece
	-PŠ Sigetec -DVD Sigetec -župnik	prosinac 2019.	15	Pčelice	-djelatnici PŠ Sigetec -vatrogasci DVD-a Sigetec -župnik L.L.	-razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema društvenoj okolini (tradicija, proslava, blagdani)	-posjet suradnicima, čestitanje blagdana	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika -foto dokumentacija

	DVD Sigetec	svibanj 2020.	15	Pčelice	-vatrogasci DVD-a Sigetec	-stjecanje iskustva i spoznaja o predmetnoj, prirodnjoj i društvenoj sredini (aktivno sudjelovanje, upoznavanje, nova iskustva)	-posjet DVD-u, evakuacijska vježba	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika -foto dokumentacija
	posjeti domovima djece	tijekom cijele godine	20	Mišići	Obitelji djece	-razvoj pojma o sebi (obitelj, stanovanje) -razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini (obitelj, tradicija, kultura, odnos prema drugima)	- igra u djitetovom domu -razgledavanje domaćinstava	-izjave i reakcije djece -reakcije i evaluacijski listić za obitelji
	Agro -kuća	listopad 2019.	6 (predškolari)	Mišići	-djelatnici Agro-kuće	-stjecanje iskustva istraživanjem odnosa i veza među pojavama (biljke)	-posjet vrtnom centru, razgledavanje plastenika, promatranje uvjeta u kojima se uzgajaju biljke	-izjave i reakcije djece - foto dokumentacija - dječji crteži -reakcije suradnika
	-Udruge sela Sigetec -PŠ Sigetec -DVD Sigetec -Dom za starije i nemoćne Petričević -trgovina -župnik	prosinac 2019.	20	Mišići	-predstavnici udruga sela Sigetec -djelatnici PŠ Sigetec -vatrogasci DVD-a Sigetec -obitelj Petričević -djelatnici trgovine -župnik L.L.	-razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema društvenoj okolini (tradicija, proslava, blagdani)	-posjet suradnicima, čestitanje blagdana	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika -foto dokumentacija
	Stomatološka ordinacija, Koprivnica	ožujak 2020.	20	Mišići	stomatolog Vedriš	-razvoj sposobnosti uočavanja odnosa i veza među ljudima (zanimanja)	-posjet vezan uz poticanje oralne higijene -razgledavanje stomatološke ordinacije, upoznavanje sa zanimanjem stomatologa	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika -foto dokumentacija
	Agro-kuća	travanj 2020.	6 (predškolari)	Mišići	-djelatnici Agro-kuće	-razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe (usklađenost pokreta i glazbe, pjevanje)	-nastup predškolaraca povodom rođendana Agro-kuće, prigodni izložbeni stand	izjave i reakcije djece -reakcije suradnika -foto dokumentacija

	DVD Sighetec	svibanj 2020.	20	Mišići	-vatrogasci DVD-a Sighetec	-stjecanje iskustva i spoznaja o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini (aktivno sudjelovanje, upoznavanje, nova iskustva)	-posjet DVD-u, evakuacijska vježba	-izjave i reakcije djece -reakcije suradnika -foto dokumentacija
	Bibliobus	listopad	12	Zvončica	djelatnici Bibliobusa	-socijalni razvoj (razvoj interakcije)	- razgledavanje prostora	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	Vrtić Zvončić	veljača	12	Zvončica	Dječji vrtić Zvončić	-poticanje djece na pravilno kretanje u prometu kao sudionik prometa Razvijanje sposobnosti uočavanja prostora za vrijeme kretanja	Zajedničko druženje	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	DVD Gola	svibanj	12	Zvončica	Pripadnici DVD-a Gola	-upoznavanje sa vatrogasnim kolima, opremom, vožnja vatrogasnim kolima, socijalni razvoj (socijalne interakcije, socijalne vještine)	-razgledavanje i upoznavanje sa vatrogasnog postajom DVD-a Gola	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	Gola, Podravska banka	listopad	20	Vesele rode	- djelatnici (stomatologija)	-stjecanje iskustva i spoznaja o društvenoj sredini -upoznati djecu sa štednjom novca i radom djelatnika u banci	-razgledavanje banke i upoznavanje sa radom djelatnika banke	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja - reakcije suradnika
	Gola, Stomatološka ordinacija	ožujak	20	Vesele rode	-djelatnici banke	- usvajanje redovitih navika održavanja oralne higijene -važnost preventive karijesa	-razgledavanje stomatološke ordinacije	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja - reakcije suradnika
	Frizerski salon „Centar“	travanj	20	Vesele rode	Djelatnici frizerskog salona	-uočavanje brige o higijeni i ljepoti kose o šišanju, friziranju -vježbanje i usvajanje socijalnih vještina	-češljanje, stavljanje ukosnica, gumica -uloga fena, viklera	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja reakcije suradnika
	DVD Gola	svibanj	20	Vesele rode	DVD Gola	-razvoj spoznaje o važnosti zanimanja vatrogasca i opasnosti požara	-likovna aktivnost -tempera -priča "igra šibicama"	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja - reakcije suradnika
	Gola Podravska banka	listopad	22+5	Zvončić	djelatnici Podravske banke	- stvaranje i uočavanje veza i odnosa između pojmove -socijalni razvoj(razvoj interakcije)	- razgledavanje prostora - radionica	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja
	Gola	veljača	22+5	Zvončić	M.V.	-spoznavanje svijeta umjetnika	-razgledavanje umjetničkih	- izjave i reakcije

	Muzej Ivan Večenaj Tišlarov				-razvoj osjetljivosti za likovne elemente (ugljen, olovka, boja)	djela -likovne radionice	djece - reakcije roditelja	
	Gola Stomatološka ordinacija	Ožujak	22+5	Zvončić	Stomatologija	-osvještavanje važnosti svakodnevne brige o usnoj šupljini -socijalni razvoj (socijalne interakcije, socijalne vještine	-razgledavanje i upoznavanje sa stomatološkom ordinacijom	- izjave i reakcije djece - reakcije roditelja

7. PODRŠKA RODITELJSTVU

Tablica 4: Plan i program planiranih predavanja i radionica za roditelje u pedagoškoj godini 2019./2020.

R. BR.	VRIJEME REALIZA- CIJE	NAZIV SKUPINE/ SKUPINA	NOSITELJI	CILJEVI I ZADATCI	TEME	NAČIN VREDNOVANJA
1.	listopad	zainteresirani roditelji jasličke i vrtičke skupine u Dječjem vrtiću „Potočić“	socijalna pedagoginja M.T.	- jačanje roditeljskih kompetencija u području socio-emocionalnog razvoja djeteta - utvrđivanje metoda podupiranja razvoja emocionalnih vještina djeteta	Razvoj emocionalnih vještina	evaluacijski listić
2.	tijekom pedagoške godine	zainteresirani roditelji jasličke i vrtičke skupine u Dječjem vrtiću „Ivančica“	pedijatrica dr. Z.V.	- razvoj svijesti o načinima zaraze i prijenosa bolesti - upoznavanje s najčešćim vrstama bolesti koje vladaju u vrtiću - osvijestiti važnost pravilne prehrane i boravka na zraku	Prevencija i zaštita dječjeg zdravlja	evaluacijski listić
3.	studeni / siječanj	roditelji jasličkih odgojno-obrazovnih skupina Dječjeg	pedagoginja S.G.	- utvrditi razvojne karakteristike djece u dobi od 1 do 3 godine starosti - osvijestiti potrebe za samostalnosti djece jasličke dobi - utvrditi smjernice za poticanje samostalnosti djece jasličke dobi	Razvoj samostalnosti kod djece jasličke dobi	evaluacijski listić

		vrtića Vrapčić				
4.	studenzi / siječanj	roditelji vrtičkih odgojno-obrazovnih skupina Dječjeg vrtića Vrapčić	pedagoginja S.G.	- utvrditi prednosti i mane korištenja interneta - osvjećivanje uloge roditelja kao modela u korištenju internetom - uvidjeti kako zaštiti djecu na internetu	Odgoj djece rane i predškolske dobi u vrijeme interneta	evaluacijski listić
5.	veljača	roditelji djece školskih obveznika u podružnicama	pedagoginja S.G.	- upoznati roditelje sa psihofizičkim karakteristikama djece te dobi, s njihovim potrebama, mogućnostima - razvijati kod roditelja pozitivan stav prema školi koji će prenijeti na djecu - utvrditi koje je pripremne aktivnosti poželjno poduzeti prije polaska djeteta u školu	Priprema djeteta za polazak u prvi razred osnovne škole	evaluacijski listić

U pedagoškoj godini 2019./2020. pedagoginja i jedna odgojiteljica planiraju završiti edukaciju za provođenje radionica za roditelje Rastimo zajedno: Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima. Edukaciju provodi Dječji vrtić Radost iz Zagreba. U trenutku pisanja Godišnjeg plana i programa rada Vrtića skupljaju se predprijeve, a sama edukacija započet će u veljači 2020.

8. OSIGURAVANJE KVALITETE

Pod osiguravanjem kvalitete podrazumijevamo vrednovanje našeg odgojno-obrazovnog rada što je vrlo složen proces. Razlikujemo unutarnji i vanjski sustav vrednovanja. Unutarnji podrazumijeva vrednovanje od dionika koji su direktno ili indirektno uključeni u odgojno-obrazovni proces, dok vanjsko vrednovanje provode čimbenici izvan ustanove (NCVVO, instituti, udruge, nadležno Ministarstvo, domaći ili međunarodni stručnjaci itd.). Smatramo da se kvaliteta može najbolje osigurati kombinacijom ova dva sustava.

Vrednovanje unutar ustanove vršit će ravnateljica, odgojiteljice i stručna suradnica na osnovu timskog planiranja i evaluacije procesa i rezultata, na sastancima stručnog tima, manjih radnih grupa odgojitelja u svakom objektu, na nivou ustanove (stručnih aktiva) te odgojiteljskih vijeća, uvažavajući konkretne materijale nastale u neposrednom radu s djecom (videozapisi, fotografije, mape, skale procjene, ankete).

Odgojiteljice će voditi propisanu pedagošku dokumentaciju koja je ujedno materijal za vrednovanje. Na kraju godine, svi odgojno-obrazovni djelatnici pisat će Godišnje izvješće o odgojno-obrazovnom radu skupine.

Ove pedagoške godine posebno ćemo se usmjeriti na vrednovanje ustanove od roditelja. Izrađen je anonimni anketni upitnik o tome kako roditelji vide razne segmente našeg rada i koliko su s njima zadovoljni. Ankete će obraditi odgojiteljice, a rezultate prezentirati na odgojiteljskom vijeću.

Kvaliteta se u odgojno-obrazovnoj ustanovi temelji na živoj razmjeni znanja i iskustva svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa te smo usmjereni ka tome da je trajno unaprjeđujemo.

Organizacija poticajnog prostora i materijala

Stvaranje pozitivne poticajne klime u vrtiću važan je preduvjet za bogatstvo socijalnih interakcija djece koje u njihovom cijelovitom razvoju imaju neprocjenjivu vrijednost. Organizacija prostora vrtića treba omogućavati slobodno kretanje djece i treba biti usmjerena promoviranju susreta, komunikacije i interakcija djece. Raznolika i bogata interakcija djece nije moguća u praznom, minimalno opremljenom prostoru, u zatvorenim i izoliranim prostorijama dnevnog boravka. Soba dnevnog boravka pripada djeci i zato ju treba organizirati u skladu s njihovom prirodnom. Zidovi bi trebali sadržavati njihove likovne uratke, plakate s prikazima njihovih projekata tako da ih djeca i svi oni koji dolaze u njihove prostorije uvijek mogu iznova gledati i iz njih učiti. Bogatstvo i promišljenost izbora

materijala kojima djeca manipuliraju potiču djecu na otkrivanje i rješavanje problema s kojima se susreću te im takvo okruženje omogućuje da sami postavljaju hipoteze, istražuju, eksperimentiraju, konstruiraju znanja i razumijevanja. Nužna je raznovrsnost i stalna dostupnost materijala koji promoviraju neovisnost i autonomiju učenja djece. Sadržajno bogatstvo materijala nužno je jer djeci zbog različitih interesa i razvojnih sposobnosti omogućuje različite izvore. Djeci je potrebna sloboda kretanja, veći prostor uređen tako da više sliči radionicama, ateljeima, sobama opremljenim s mnoštvom raznovrsnih materijala, alata, sprava i sredstava koja djeci pružaju mogućnosti različite prilagodljivosti, transformacija, konstruiranja, građenja, istraživanja, igre i učenja jer djeca svoja znanja ne preuzimaju pasivno od okoline, već ih aktivno izgrađuju, tj. konstruiraju. Okruženje šalje djetetu poruku o željenom, primjerenom ponašanju, o tome kako stupiti u interakciju s drugima i kako koristiti ponuđene materijale. Prikladno strukturiran prostor olakšava slobodu kretanja, kreativnu ekspresiju i učenje, a neprikladni ometa dječje aktivnosti, skraćuje dječju pažnju, povećava konflikte, nameće više pravila i odgojiteljevog vođenja. Dostupnost materijala, otvorene police, dohvataljive igračke povećavaju kod djece osjećaj vlasništva, kreativnog rješavanja problema, razmjenu materijala i dr.

Djeca i odrasli ne doživljavaju i ne vide prostor jednako zbog razlike u perspektivi (razina pogleda, tjelesne proporcije, iskustvo...). Nužno je staviti se u dječju perspektivu. Lakoća opažanja zbog niskih pregrada omogućuje odgojitelju uvid u dječje aktivnosti kako bi mogao podržati pozitivna ponašanja i spriječiti ona koja to nisu. Prostorno okruženje vrtića treba biti ugodno i što više nalikovati obiteljskom jer djeca u njemu provode veliki dio svog djetinjstva. Obogaćivanje prostora obuhvaća i samoobogaćivanje djece. Ako se dijete ohrabri i stječe pozitivnu sliku o sebi kroz svakodnevna iskustva, ono je sklono samo napredovati, učiti i istraživati. Obogaćivanjem prostora raznim poticajima nastoji se poticati samoinicirano, samoorganizirano učenje djece, nastoji im se omogućiti da sve više upravljaju procesom vlastitog učenja i da preuzimaju odgovornost za njega.

Rad na projektima u vrtiću

Sukladno interesima djece odgojitelji će ove pedagoške godine planirati materijale kojima će poticati djecu na daljnja istraživanja i prema potrebi organizirati refleksije.

Projekti koje iniciraju odgojitelji mogući su, ali svakako se u prvi red stavljaju inicijative djece i njihove potrebe i poticaji u kojima su odgojitelji, ali i ostali čimbenici aktivni partneri u ostvarivanju ciljeva.

U radu na projektima potiče se konstruktivistički pristup učenju. U konstruktivističkom pristupu učenju posebna se pažnja poklanja sljedećim odrednicama (u planiranju i izvedbi odgojno-obrazovnog rada):

- dijete bi trebalo imati mogućnost (slobodnog) odabira teme ili problema koji će istraživati, kao i smjera kojim će njegovo istraživanje ići, u okruženju za učenje, koje mora biti konkretno i djetetu zanimljivo
- razumijevanju prethodi aktivna uključenost djeteta
- djeca skupljaju informacije, interpretiraju ih i nastoje ih povezati sa svojim ranijim iskustvom i ranijim znanjem
- učenje djeteta je subjektivno i nelinearno, ponuđene aktivnosti integriraju sva područja učenja i razvoja djeteta jer su to cjeloviti i objedinjeni procesi
- učenje je suradnička konstrukcija znanja – dijete uči u kooperaciji i kolaboraciji s vršnjakom i odraslima
- u zajedničkom radu djeca uče primjenjivati socijalne vještine i brinuti se jedni za druge (afektivna komponenta)

Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa

Pedagoška dokumentacija je sredstvo istraživanja odgojno-obrazovnog procesa, učenja i napredovanja djece koja pokazuje djeci, odgojiteljima, stručnim suradnicima i roditeljima što se u dječjem vrtiću radilo i koliko je dijete tokom godine napredovalo prema svojim sposobnostima. Praćenje djeteta je proces promatranja djeteta u igri i aktivnostima, bez direktnog uplitanja odgojitelja, s ciljem upoznavanja interesa, upoznavanja osobnosti, stilova učenja i sagledavanja stupnja razvoja djeteta. Prikupljene informacije temelj su budućeg planiranja rada, orientacijska osnova za organiziranje aktivnosti djece ili pojedinog djeteta. Važna uloga pedagoške dokumentacije je u evidentiranju postignuća odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića sa svrhom istraživanja, praćenja, vrednovanja i unapređivanja vlastitog odgojno-obrazovnog procesa te njegovih postignuća. Pedagoška dokumentacija je sredstvo za stvaranje društvenog i profesionalnog konteksta, osobu čini kompetentnijom jer joj olakšava uvid u svoju praksu, u svoj proces učenja i povećava mogućnosti da o tome kroz konstruktivnu raspravu razgovara. Jedna od važnijih namjena dokumentacije je da pomogne odgojitelju da bolje razumije dijete, upozna način na koji ono razmišlja, što o nečemu zna i kako nešto razumije što konstantno vodi praksu u smjeru veće osjetljivosti na potrebe djeteta.

Pod dokumentiranjem aktivnosti u ovom kontekstu podrazumijevaju se trodimenzionalni radovi (modeli i makete), dječji crteži, kontrolne liste, videosnimke,

audiosnimke, fotografije, skale uključenosti, snimljeni ili zapisani razgovori djece međusobno i djece s odgojiteljima te deskriptivno-narativne bilješke. Dokumentacija omogućuje odgojiteljima da podrže proces učenja djeteta na način da promišljaju moguće smjerove daljnog razvoja kurikuluma, poštujući smjer interesa djeteta. Dokumentacija pomaže djetetu da svoju ideju ili pretpostavku lakše komunicira drugoj djeci, a druga djeca mu pomažu da tu ideju nadograđuje, mijenja i da postupno izgrađuje nove spoznaje. Dokumentacija omogućuje roditeljima da saznaju ne samo što su djeca radila već i kako i zašto su nešto radila, da ne vide samo produkt već i proces dječjeg rada, da vide onaj dio života djeteta koji je njima obično manje dostupan jer je izvana nevidljiv.

Učenje je kontinuirano istraživanje i kao takvo mora biti vidljivo, a jedan od načina postizanja vidljivosti je pedagoška dokumentacija u kojoj je proces učenja dokumentiran na različite načine tako da se o njemu može diskutirati, raspravljati i interpretirati.

9. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA

Osiguravanje potrebnog i odgovarajućeg profesionalnog cjeloživotnog učenja i obrazovanja svih radnika utvrđeno je Planom stručnog usavršavanja koji se nalazi u Godišnjem planu i programu ustanove. Stručno usavršavanje radnika provodit će se u ustanovi i u vanjskim institucijama, a sudjelovanje je za sve stručne djelatnike obvezno kako bi što kvalitetnije sudjelovali u praćenju i kvalitetnoj provedbi odgojno-obrazovnog rada te sudjelovali i bili u mogućnosti provesti samoanalizu rada.

Profesionalno usavršavanje odgojitelja bit će usmjereni prema razvoju njihovih istraživačkih i refleksivnih umijeća, a rezultati usavršavanja neće služiti samo pomacima u njihovom znanju, nego i promjenama u njihovim uvjerenjima i djelovanjima.

Profesionalna usavršavanja na razini ustanove:

- usavršavanja putem internih stručnih aktiva
- usavršavanja putem organiziranih edukacija za kolektiv vrtića uključivanjem vanjskih stručnjaka
- usavršavanja putem odgojiteljskih vijeća

Odgojitelji će imati priliku za samorefleksiju i timsku refleksiju dokumentiranih situacija iz vlastitog rada u skupini s ciljem razumijevanja djeteta i praćenja njegovih interesa i timskog planiranja smjernica u dalnjem radu. Bitan segment u razvoju refleksivne prakse je

dokumentacija te će osnovna zadaća biti razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojnog procesa u cilju razumijevanja djeteta. Razumijevanje dobrobiti djeteta proizlazi iz znanja i očekivanja odgojitelja te njegovih shvaćanja djeteta, odgoja i obrazovanja, a upravo ovakvim radom kroz refleksiju odgojitelji stječu mogućnost za propitivanje i mijenjanje vlastitih uvjerenja što vodi unaprjeđivanju prakse.